

FOR  
Freedom  
AND  
Justice...



# AMERIŠKA DOMOVINA

## AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT  
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN  
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND 3, O., FRIDAY MORNING, SEPTEMBER 12, 1952

LETTO LIII — VOL. LIII

### General Eisenhower v kočljivem položaju

Prisiljen je indorsirati senatorje, ki so soražniki njegovega pokrovitelja generala Marshalla.

CINCINNATI, O. — Senator Taft je izjavil, da je razveseljen nad zmago senatorja McCarthyja v primarnih volitvah v Wisconsinu. Časnikarjem je izjavil: "Jaz nisem indorsiral McCarthyja, ker kakor veste, se jaz ne vmešavam v zadave družih držav."

Senator John Sparkman, demokratski podpredsednik, kaže, da je rekel: "Dan McCarthyjeve zmag je čen dan za generala Eisenhowerja", ter dodal: "Rad bi vedel, ako se počuti general v družbi, v katero je zasel. Pred dnevi je bil primoran indorsirati senatorja Bill Jennerja v Indiani, ki je dejal, da je general Marshall "živa laž" in "frontna osebnost izdajalcev" zdaj pa je prišla ta ogromna zmaga sen. McCarthyja, Oba, Jenner in McCarthy sta neizprosna soražnika gen. Marshalla, ki je Eisenhowerjev pokrovitelj in je naredil iz njega to, kar je oz. kar je bil (vrhovni poveljnik vseh zavezniških čet v Evropi).

Ko so Eisenhowerjeva vprašali v New Yorku, kaj ima pripomniti k McCarthyjevi zmagi, je rekel: "Nimam komentarja!"

**Slovenska pisarna**  
6116 Glass Ave., Cleveland, O.  
Telefon: EX 1-9717

TETA NA KONJU (veselo-igra 28. sept. v SND na St. Clairju). Igrajo igralci Slovenskega odra za Ligo. Vstopnice (\$1) se že dobijo.

SLIKO nagrobnega spomenika Mnstrja Fr. Gabrovška je dal tiskati g. Anton Grdina. Slike zastonj deli Slovenska pisarna.

MOLITVENIKI (Večno življene) se sedaj dobe samo še v poslusu in zlati obrezi (\$2.50). Pričakujemo pa pošiljko z zlati obrezo in v usnuj (\$3).

JALENOVE knjige (Sončne sence) še sedaj nismo prejeli in smo pošiljatev urgirali.

Šola (Slovenska sobota). V soboto je reden dopoldanski pouk, popoldne pa pouk ročnega dela za deklice.

GRAMOFONSKE plošče (Slovensko romanje) v lepem umetniško izdelanem albumu (5 plošč) so primerno darilo za god. rojstni dan in druge obletnice.

**Vremenski prerok pravi:**  
Danes in ponoči jasno in toplio.

**Važni dnevi svetovne zgodovine**

Dne 12. sept. 1609 je Henry Hudson zajadril v Hudson reko.

Dne 13. sept. 1860 je bil rojen John J. Pershing, general in vrhovni poveljnik ameriške ekspedicije armade v Evropi ob prvi svetovni vojni.

Dne 14. sept. 1814 je Francis Scott Key zložil pesem "Star-Spangled Banner".

### BROZ-TITO: NAPADA NE BO!

Tito je rekel, da Sovjetija ne bo napadla Jugoslavijo, ker se boji izbruha tretje svetovne vojne.

SPLIT, Dalmacija. — Premier Tito je izjavil, da je prepričan, da Sovjetija ne bo napadla Jugoslavijo iz strahu, da bi tak napad utegnil izzvati tretjo svetovno vojno.

"Mi smo pripravljeni," je rekel. "Naše ljudstvo se ne da blufati."

Dejal je, da se Sovjetija ne drzne napasti zato, ker se zapad zaveda, da bi tak napad lahko pomenil sovjetsko dominacijo Sredozemskega morja in življenske žile proti Vzhodu, česar bi Zapad ne gledal križem.

Odkrito je tudi povedal, kaj Zapad pomaga Jugoslaviji: "Vprašanje obrambe Zapadne Evrope je v veliki meri odvisno od Jugoslavije, ne glede, kaj pravijo o tej zadevi propagandisti. Če bi tak kolos (Sovjetija) prišel na Jadran, bi Sredozemsko morje ne pripadalo več Zapadu. To bi bilo najmanj, kar bi se moglo zgoditi. In prepričan sem, da se Zapad tega zaveda."

### 40 čevljev dolgo pismo ameriškega vojaka

TOKIO. — Mornar Pat Keeley je pisal svoji ženi v Kaliforniji natipkano pismo, ki je dolgo 40 čevljev. Pismo vsebuje 28-158 besed. Pisane pisma mu je vzelilo mesec dni. Dejal je, da će bi ga bil pisal z roko, bi bilo najmanj 180 čevljev dolgo.

### Češka ima nagle jete

DUNAJ. — Čehoslovaški radio pravi, da ima češka letalska sila jet letala, ki so hitrejša kot zrak.

### Katol. konferenca za pravice brezpravnih ljudi

Na konferenci bo slišati ostre kritike priseljeniškega zakona.

CLEVELAND. — Pričakovanje je, da bodo tekoči teden zelo burne razprave na National Conference of Catholic Charities, ko se bo pričelo danes zvezčer na konvenciji razpravljanju o ameriški imigracijski politiki. Konvencija se vrši v Statler hotelu.

Nikakega dvoma ni, da se bo ostro kritiziralo novo imigracijsko postavko in tako zvani zakon za narodnosti, ki je bil sprejet 27. junija preko veta predsednika Trumana.

Msgr. O'Grady, eden izmed vodilnih pobornikov katoliške Cerkve za pravice nepriviligiranih, je mnenja, da je zakon poln pristranosti in predsdokov.

Dejal je, da na podlagi tega zakona generalni pravnik lahko deportira vsako neljubo osebo.

### Otvoritev novega YMCA poslopa

CLEVELAND. — Mesto Cleveland bo v nedeljo otvorilo novo YMCA poslopje za rekreativno ali nepričakovano, predstavlja pa je CIO voditeljem številčna večina za governerja Lauscheta.

Da bo dalo CIO članstvo gov.

Lauschetu večino, ni bilo prese-

netljivo ali nepričakovano, pre-

snetljiva pa je CIO voditeljem

številčna večina za governerja

Lauscheta.

Poizkusno glasovanje se je vr-

šilo med člani 46 CIO lokalov,

kjer je glasovalo 7,917 članov.

Vsek je bil vprašan, koga bi volil, če bi bile volitve danes.

Vsek je bil tudi listo dvanaj-

stih vprašanj z naročilom, naj

zaznamuje tista vprašanja, ki se mu zde najvažnejša.

Rezultat tega glasovanja je bil sleden:

ZA PREDSEDNIKA:

Stevenson ..... 78.2%

Eisenhower ..... 19.4%

Neodločenih ..... 2.4%

ZA GOVERNERJA:

Lausche ..... 72.4%

Taft ..... 13.9%

Neodločenih ..... 12.1%

### Na vseh koncih in krajih se svita! . . .

je organizirala ogromna, vsestranska koalicija ljudi, vladnihgovornik, učenjakov, piscev raznih magazinov in radio - komentatorjev, ki so izvajali svojo nenehano "šmirarsko" kampanjo proti senatorju, odkar je začel slednji s prstom kazati na to, kar se dogaja v Washingtonu.

Tej koaliciji je uspelo skrivati pred javnostjo vsa dejstva, ki bi mogla podpreti trditve senatorja McCarthyja. Največji uspeh je dosegla ta koalicija s tem, da je držala v strahu in šahu vse pisce, in ostale ljudi pred kritiziranjem teh zadev, ker so se bali, da bodo ožigovani kot "m'carthyisti".

"Plain Dealer" pravi, da plazu slična zmaga senatorja McCarthyja dokazuje, da se ljudstvo ne da zazibati v miselnost, da je trditev o komunističnem vplivu v Washingtonu brez podlage in neosnovana ter da McCarthy samo blati značaj poštenej ljudi.

Zmaga senatorja McCarthyja je bila več kot zgolj izraz miselnosti članov ene stranke, pravi list.

Lokalni politični opazovalci ugotavljajo, da je bila njegova zmaga, ki mu je dala skoraj pol milijona glasov, omogočena samo s pomočjo glasov demokratov. Kot tako je bila torej predvolilni izraz vseendarnega vprašanja, ki je največje važnosti.

To je bila dalje senzacionalna zmaga v očigled dejству, da se

je organizirala ogromna, vsestranska koalicija ljudi, vladnihgovornik, učenjakov, piscev raznih magazinov in radio - komentatorjev, ki so izvajali svojo nenehano "šmirarsko" kampanjo proti senatorju, odkar je začel slednji s prstom kazati na to, kar se dogaja v Washingtonu.

In tu v Ameriki? Vsakega Slovence, ki se pred štirimi leti ni ogreval za progresivno stranko in njenega kandidata Wallacea, so slovenski sotopotnik, "pinki" in ostali "progresivi" obrezgali z gnojnicu ter ga označili za fašista in nazadnjaka, po žalostni pogorevščini stranke, pa so isti ljudje proglašili njenega kandidata Wallacea za "verskega mistika", "političnega zmešanca", "neuravnovešega blodnika" fakirja in jogja. . . Moskovski radio je drznili podvomiti o pravilnosti

### CIO DELAVSTVO V OHIO JE ZA GOV. LAUSCHETA

Klub oposiciji vodstva obeh delavskih organizacij je članstvo v ogromni večini za governerja F. J. Lauscheta. — Prav tako daje prednost kandidatu LaSalle-u pred Brickerjem.

DANES BOMO podali nekaj političnih pregleda iz naše lastne države. — Kakor doslej izgleda, je članstvo CIO organizacije v veliki večini za demokratskega kandidata Stevensona, in sicer v razmerju: 4 glasovi za Stevenson, 1 za Eisenhowerja.

Prav tako je iz izida poizkusnega glasovanja razvidno, da bo dalo CIO članstvo ogromno večino glasov gov. Lauschetu, čeprav je vodstvo obeh organizacij, CIO in AFL, izrazilo oposicijo proti sedanjemu governerju.

CIO članstvo je dalo Lauschetu 5½ glasov večine proti vsem komunistom za njegovega republikanskega protikandidata C. P. Tafta, Michael DeSalle-u pa je dalo CIO članstvo večino v razmerju 6 glasov proti 1 za njegovega protikandidata, senatorja Brickerja.

DA BO DALO CIO članstvo gov. Lauschetu 5½ glasov večine proti vsem komunistom za njegovega republikanskega protikandidata C. P. Tafta, Michael DeSalle-u pa je dalo CIO članstvo večino v razmerju 6 glasov proti 1 za njegovega protikandidata, senatorja Brickerja.

DA BO DALO CIO članstvo gov. Lauschetu 5½ glasov večine proti vsem komunistom za njegovega republikanskega protikandidata C. P. Tafta, Michael DeSalle-u pa je dalo CIO članstvo večino v razmerju 6 glasov proti 1 za njegovega protikandidata, senatorja Brickerja.

DA BO DALO CIO članstvo gov. Lauschetu 5½ glasov večine proti vsem komunistom za njegovega republikanskega protikandidata C. P. Tafta, Michael DeSalle-u pa je dalo CIO članstvo večino v razmerju 6 glasov proti 1 za njegovega protikandidata, senatorja Brickerja.

DA BO DALO CIO članstvo gov. Lauschetu 5½ glasov večine proti vsem komunistom za njegovega republikanskega protikandidata C. P. Tafta, Michael DeSalle-u pa je dalo CIO članstvo večino v razmerju 6 glasov proti 1 za njegovega protikandidata, senatorja Brickerja.

DA BO DALO CIO članstvo gov. Lauschetu 5½ glasov večine proti vsem komunistom za njegovega republikanskega protikandidata C. P. Tafta, Michael DeSalle-u pa je dalo CIO članstvo večino v razmerju 6 glasov proti 1 za njegovega protikandidata, senatorja Brickerja.

DA BO DALO CIO članstvo gov. Lauschetu 5½ glasov večine proti vsem komunistom za njegovega republikanskega protikandidata C. P. Tafta, Michael DeSalle-u pa je dalo CIO članstvo večino v razmerju 6 glasov proti 1 za njegovega protikandidata, senatorja Brickerja.

DA BO DALO CIO članstvo gov. Lauschetu 5½ glasov večine proti vsem komunistom za njegovega republikanskega protikandidata C. P. Tafta, Michael DeSalle-u pa je dalo CIO članstvo večino v razmerju 6 glasov proti 1 za njegovega protikandidata, senatorja Brickerja.

DA BO DALO CIO članstvo gov. Lauschetu 5½ glasov večine proti vsem komunistom za njegovega republikanskega protikandidata C. P. Tafta, Michael DeSalle-u pa je dalo CIO članstvo večino v razmerju 6 glasov proti 1 za njegovega protikandidata, senatorja Brickerja.

DA BO DALO CIO članstvo gov. Lauschetu 5½ glasov večine proti vsem komunistom za njegovega republikanskega protikandidata C. P. Tafta, Michael DeSalle-u pa je dalo CIO članstvo večino v razmerju 6 glasov proti 1 za njegovega protikandidata, senatorja Brickerja.

DA BO DALO CIO članstvo gov. Lauschetu 5½ glasov večine proti vsem komunistom za njegovega republikanskega protikandidata C. P. Tafta, Michael DeSalle-u pa je dalo CIO članstvo večino v razmerju 6 glasov proti 1 za njegovega protikandidata, senatorja Brickerja.

DA BO DALO CIO članstvo gov. Lauschetu 5½ glasov večine proti vsem komunistom za njegovega republikanskega protikandidata C. P. Tafta, Michael DeSalle-u pa je dalo CIO članstvo večino v razmerju 6 glasov proti 1 za njegovega protikandidata, senatorja Brickerja.

DA BO DALO CIO članstvo gov. Lauschetu 5½ glasov večine proti vsem komunistom za njegovega republikanskega protikandidata C. P. Tafta, Michael DeSalle-u pa je dalo CIO članstvo večino v razmerju 6 glasov proti 1 za njegovega protikandidata, senatorja Brickerja.

DA BO DALO CIO članstvo gov. Lauschetu 5½ glasov večine proti vsem komunistom za njegovega republikanskega protikandidata C. P. Tafta, Michael DeSalle-u pa je dalo CIO članstvo večino v razmerju 6 glasov proti 1 za njegovega protikandidata, senatorja Brickerja.

DA BO DALO CIO članstvo gov. Lauschetu 5½ glasov večine proti vsem komunistom za njegovega republikanskega protikandidata C. P. Tafta, Michael DeSalle-u pa je dalo CIO članstvo večino v razmerju 6 glasov proti 1 za njegovega protikandidata, senatorja Brickerja.

DA BO DALO CIO članstvo gov. Lauschetu 5½ glasov večine proti vsem komunistom za njegovega republikanskega protikandidata C. P. Tafta, Michael DeSalle-u pa je dalo CIO članstvo večino v razmerju 6 glasov proti 1 za njegovega protikandidata, senatorja Brickerja.

DA BO DALO CIO članstvo gov. Lauschetu

**AMERIŠKA DOMOVINA**  
AMERICAN HOME

6117 St. Clair Ave.

Henderson 1-0623

Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debevec

**NAROČNINA**

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

**SUBSCRIPTION RATES**

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd 1879.

No. 179

Fri., Sept. 12, 1952

**Dovolj prostora na zemlji**

Leta 1789. je znani Malthus izrekel bojazen, da bo naša zemlja kmalu prepuno preživljati in da ne bo mogla preživljati vseh ljudi, če se bo človeški rod množil v dosedanjem razmerju. Računal je, da se človeško množi hitreje kot pa narašča na zemlji pridelek živeža. Radi tega je svetoval, naj bi se razmnožitev človeškega rodu na zemlji omejevala primereno z naraščanjem pridelovanja živeža. Tudi pisatelj William Vogt, ki je pisal knjigo "Road to Survival," trdi, da je postala zemlja premajhna za vse ljudi, ker se človeštvu kljub vsemu gorju, boleznim in vojnam pomnoži dnevno za 70,000 oseb.

Nekatera dejstva dozdevno potrjujejo to naziranje. Na Kitajskem in v Indiji vsako leto cele množice ljudi umirajo od lakote. Egipt je v starem veku zalagal Rim z žitom, danes mora uvažati nad en milijon ton pšenice, če hoče živeti. Rusija je pred prvo svetovno vojno izvajala za 11 milijonov ton pšenice, danes more izvoziti komaj eno desetino tega. Azija je pred desetimi leti izvajala še 5.5 milijonov ton živeža, danes ga mora za 8.8 milijonov ton več uvoziti kot izvoziti. Jugoslavija je pred drugo svetovno vojno izvajala velike množine žita v Avstrijo, Nemčijo in Švico, danes pa titovi po vsem svetu prosjačijo za pošiljke žita.

Toda kljub vsem tem pojavom zadostujejo sadovi zemlje za preživljvanje več kot 2 miljardi ljudi na zemlji, ponekod uničijo ogromne množine živil, da preprečijo padec cen. Napredok v kmetijstvu je po vsem svobodnem svetu silno dvignil produkcijo žita in drugih živil, le v komunističnih državah se ta proizvodnja ne more dosti dvigniti, ponekod pa celo pada. Napredok v tehniki in kemiji izboljšuje kakovost in povečuje množino pridelkov na svetu. Izboljšanje prometa omogoča, da moremo živila hitro prevažati iz krajev, kjer jih je preveč v kraje, kjer vlada pomanjanje. Če bi se po vseh državah pametno gospodarilo, če bi se izrabila vsa za to primerna zemljišča in bi se vsa zemlja obdelovala po modernem načinu in ne bi komunizem oviral napredka kmetijstva, bi mogla po računih znanstvenikov naša zemlja preživljati do 14 milijard ljudi, torej še sedemkrat več kot jih preživlja sedaj.

Po dosedanjih skušnjah bi se moglo v mnogih državah povečati pridelovanje živil potom povečanja obdelovalne zemlje. V Franciji je mnogo rodotvitne zemlje neizrabljene, neobdelane. Tako tudi po drugih državah Evrope. V Ameriki, Avstraliji in Aziji je še polno rodotvitne zemlje, kjer raste le grmovje. V Novi Gvineji živi sedaj le en procent ljudi od onega števila, ki bi ga lahko ta dežela prehranila, torej bi se tam lahko prebivalstvo pomnožilo na stokratno višino sedanjega. V Braziliji sedaj živi komaj 4% onega števila ljudi, ki bi jih mogla sicer ta država preživljati s svojimi pridelki. V Kanadi živi komaj 6%, v Argentini le 7% onega prebivalstva, ki bi ga dejela mogla preživljati sama. Celo na Kitajskem, kjer ljudje vsako leto umirajo od lakote, je izrabljene za kmetijstvo le 1 milijon 360 tisoč kvadratnih kilometrov, skoraj pet milijonov kvadratnih kilometrov pa bi se še moglo kultivirati za pridelovanje živeža. Potreben bi bil tam le mir in pametna vlada, ki bi se lotila tega vprašanja in povečala površino obdelovalne zemlje.

V Združenih državah živi sedaj kakih 150 milijonov ljudi. Kakor smo pred kratkim čitali, bi pa samo ogromna dolina ob reki Mississippi mogla preživljati 500 milijonov ljudi, torej bi naša država mogla z lakkoto preživljati eno miljardo ljudi na svojem ozemlju. Pa se kljub temu nekateri oskrošneži boje, da bi nastalo pomanjanje, če bi se dovolila svelitev številnim beguncem iz Evrope.

Z izsušitvijo močvirnatega ozemlja, z napeljavo kanalov in namakanjem suhih pokrajin, z iztrebljenjem gozdov itd. bi se mogla po vsem svetu pridobiti ogromna zemljišča za kmetijstvo. Rusija in posebno njen del — Sibirija ima še milijone kvadratnih kilometrov neobdelane in neizrabljene zemlje, istotako Brazilija, Argentina, Avstralija itd.

Poleg pridelovanja živil potom kmetijstva iz zemlje, je pa danes že možno pridobivati razna živila s pomočjo kemije. Zraven tega nudijo ogromna morja neizmeren zaklad raznih živil. Učenjaki sodijo, da vsebujejo en kubični meter morske vode 1.5 gram beljakovine in 3.9 gram ogljikovih hidratov. Vsa morja imajo po računih Augusta Krogha toliko živil, da bi ta zadostovala za preživljvanje sedanjega prebivalstva na zemlji za dvajset tisoč let. Na vsak način bi se človeštvo brez skrbi moglo množiti še tisočletja, predno bi nastalo na zemlji pretesno in bi zmanjkalo živeža, če bi ljudje pametno živelii in si z vojskami sami ne uničevali blagostanja.

Ce bi vse države na svetu uporabile ona sredstva, ki jih izdajo danes za oboroževanje, za napredok in razvoj gospodarstva, ne bi bilo treba nikomur na svetu trpeti pomanjanja in stiske ne v pogledu hrane ne v pogledu stanovanja in primerne obleke. Do tega je pa še daleč.

## Newburške novice

Zelo rad bi opozoril vse člane Društva Najsvetejšega Imena Jezusovega, da se gotovo udeležijo skupnega sv. obhajila v nedeljo pri maši ob 7:15. Veste, vi ste vojščaki Kristusovi, ki se ne bojujete s strelihom in bajonetom, ampak z dobrem zgledom. Boljšega zgleda pa ne morete dati kot, da se javno pokaze v vrstah Kralja vseh kraljev. Nekoč sem vprašal: "Ali si bil v nedeljo skupno z drugimi pri sv. obhajilu?" "Nak, nisem bil." "Pa zakaj ne?" "Oh, saj bi šel, pa se mi tako nerodno zdi, ko grem k spovedi in nimam kaj povedati." "No dobro," sem mu dejal, "če po pogledu v svoje življenje res nima nič povedati, potem pa pristopi in prejmi božje Telo, ne da greš k spovedi. Saj ni zapovedno, da bi se moral pred sv. obhajilom spovedati, razen če si storil smrtni greh. Bolje pa je, če se spoveš in ako nimaš drugega povedati kot male napake "pekadišč," potem pa povej te in iz prejšnjega življenja prideni kak tak greh, za katerega ti je vedno žal. Izpovedati se malih napak, za katere nam je teško žal, je nevarno radi pomankanja kesa. Kes mora, da, neobhodno MORA iti z vsako spovedjo. Zato je za one, ki se spovedujejo vsake dva tedna ali še celo vsak teden, potrebno, da rečeo: "Iz prejšnjega življenja se obtožim grehov zoper ljubezen do bližnjega, ali pa iz prejšnjega življenja se obtožim vseh grehov zoper šesto zapoved. Glavno je, da vredno prejmeš sv. obhajilo in tako poživiš svojo dušo. Pogosto sv. obhajilo, prejeti s ponino zavestjo naših slabosti in kesom za nje, je zagotovo nebes. To nam zagotavlja sam Jezus ko pravi: "Kdo je moje meso in pije mojo kri ima večno življenje . . ." Zato ne gorovi, nisem vreden. Reci, sem potreben sv. obhajila.

\* \* \*

Lovec: "Gospa farmarica, prosim daje mi mleka piti."

G. farmarica: "Tukaj ga imate polno skledo."

Lovec: "Zakaj so se pa tile pujski tako razburili?"

G. farmarica: "O, najbrže zato, ker vi pijete iz njihove sklede."

\* \* \*

Preteklo sredo je graduirala v Charity Hospital kapeli Miss Terese Miklich. Rezika je hčerka Mr. in Mrs. Ignatius Miklich iz 118 ceste. Miss Miklich je delala vse potrebine predmete z najboljšim uspehom. Naše čestitke nadarjeni Reziki.

\* \* \*

V nedeljo ko je ravno poldne zvonilo, in so ljudje molili Anđelovo češčenje, je dihnil Frank Telatko svojo dušo nazaj v Stvarnikove roke, odkoder je bila poslana na svet pred 50 leti. Pokojni je bolhal dlje časa in se zdravil in upal. Pa ni bila volja bôžja. Zapustil je nedoslega sina in hčerko ter njih mater in odšel kamor boleznen, tuga in razočaranje ne more za njim. Naj mu bo Bog mislostljiv.

\* \* \*

V naši šoli imamo letos 337 učaželjnih učencev. To je več kot lani. Ta naraščaj je prišel deloma po večjem številu prvorazrednikov, deloma pa tudi onih, ki so prišli iz javnih šol.

\* \* \*

Preteklo nedeljo so se zbrali naši pcvci društva Slovenije na prostoru Mr. in Mrs. Louis Simonič v Maple Heights. Žal, da meni ni bilo mogoče od doma. Veseli me pa, da so se vsi tako dobro zabavali. Moja malenkost so zastopali prevezeni škof dr. Rožman, dočim je Father Slapšak v zbranah besedah navduševal cerkvene pcvce za še nadaljnjo vršitev njihove važne vloge na-koru. Moja naloga je, da se v prvi vrsti zahvalim Simončičevim za tako imenito pogostitev pevcev, potem pa tudi iskrena zahvala g. Ivanu Zormanu in vsem cerkvenim pcvem za tako točno, budljivo in krasno cerkveno petje. O prilikai se bo pa tudi fara ganila na kak način.

\* \* \*

Prihodni ponedeljek bo v mestu St. Cloud, Minn. odkrit lep, velik spomenik slovenske misjonarju, Father Pircu.

Spomenik predstavlja Father Pirc stoječega, dočim ob njem klečita Indijanci in en bel pionir. Tega odkritja se bo udeležil sam Kardinal Moony iz Detroita in kakih deset škofov, med katerimi bo tudi prevezeni škof dr. Gregorij Rožman. Kar nas veseli je to, da je Father Pirc zdaj priznan kot Slovenec.

Star očanec, katoličan je bil prihodjan pred sodnika na Kitajskem. Na sodniji je pokleknil. Sodnik je mislil, da to dela iz samega spoštovanja do njega. Zato se mu je celo nasmehnil potem pa dejal: "Zdaj le vstani." Očanec pa je odgovoril: "Ne poj, da odmolin." Noben rak ni bolj rdeč, kot je bil sodnikov obraz in vsa prijaznost ga je zavrstila pri priči.

\* \* \*

Dasi je bila dolgo bolna, je vendar smrt Marije Lipoglavšek, matere oziroma soproge, naredila veliko praznoto. Pogrešali jo bodo otroci, dasi so že vso dorasli. Pogrešal jo bo tudi sv. prog, s katerem je dolgo vrst let živelja skupaj. Da, kadar gre mati od hiše, se naredi praznota, katere nihče ne more napolnit. Naj sveti včetna luč. Počivaj v miru!

\* \* \*

Na Ruskem so čimdalje večje skravnosti. Najnovje je vprašanje, kam je zginilo tisoč bušlov žita v mlatilne postaje? Baže se je žito kar posušilo ali pa se morda vdrlo v tla. Na Ruskem je že to v navadi, da celo ljudje kar zgnejo kot megla v jutranjem soncu.

\* \* \*

Inflacija je doseglia vse kote, še nedeljske kovertice so večkrat je napihnjene s peniji.

\* \* \*

Kaj pravite, morda bi bilo u-mestno postaviti oltar v cerkveno vežo, da bi bili pri maši tudi tisti, ki so tako bogaboječi, da si ne drzejo stopiti v cerkev. Kaj se vam zdí?

\* \* \*

Na Ruskem so čimdalje večje skravnosti. Najnovje je vprašanje, kam je zginilo tisoč bušlov žita v mlatilne postaje? Baže se je žito kar posušilo ali pa se morda vdrlo v tla. Na Ruskem je že to v navadi, da celo ljudje kar zgnejo kot megla v jutranjem soncu.

\* \* \*

Inflacija je doseglia vse kote, še nedeljske kovertice so večkrat je napihnjene s peniji.

\* \* \*

Kaj pravite, morda bi bilo u-mestno postaviti oltar v cerkveno vežo, da bi bili pri maši tudi tisti, ki so tako bogaboječi, da si ne drzejo stopiti v cerkev. Kaj se vam zdí?

\* \* \*

**Možem in fantom**

Cleveland, O. — Mlačen katoličan je podoben vojaku, ki se bori proti sovražniku brez orožja. Vojčak mora biti oborožen z smrtonosnim orožjem. Katoličan pa mora biti oborožen z katoliškimi načeli, postaviti se mora v bran vsaki sili in vsaki nevarnosti za svojo vero in preprčanje.

\* \* \*

Da se lahko šteje za hrabrega vojaka katoliške vere, ti je treba dobrega katoliškega časopisa. Čitat moraš katoliške knjige, zahajati moraš v dobrimi katoliški družbe in predvsem moraš biti član kakega katoliškega društva. In na trdn podlagi katoliške vere je gotovo društvo Najsvetejšega Imena, ki je bilo ustanovljeno v fari sv. Vida nekako februarja meseca leta 1934. Ustanovili so ga naši sinovi v namenu, da obvarujejo in branijo mladino pred sovražnikom sv. vere, da jo vodijo po pravi poti k Bogu.

\* \* \*

To so plemeniti in dobri načeni, radi katerih gre vsa čast v priznanje ustavniteljem tega cerkvenega in katoliškega društva. Da bo pa društvo Najsvetejšega Imena močnejša obramba proti dannemu nevernemu in podivljavemu ljudstvu, je več kot prav, da je društveni odbor dal razdeliti zadnjo nedeljo pri vseh sv. mašah pristopne listke, vsem možem in fantom, da ako niso še člani tega društva, naj listek takoj izpolnijo ter ga oddajo prihodnjo nedeljo 14. sept. pri sv. maši ob 9. uri. Priliko imate, vse možne in fantje, tukaj rojeni, ali pa predkratkem prispeši iz domovine, da pristopite v naše vrste, da budem skupno delovali in se borili za načela sv. vere.

\* \* \*

Ravno sedaj je ugoden čas, da se postavimo in pokażemo, da smo katoličani, da se ne ustršimo napadov všeskih odpadnikov in brezvercev. Izpolnite listek ter oddajte ga v nedeljo pri sv. maši ob devetih, ko bo skupno obhajilo vseh članov društva Najs. Imena.

\* \* \*

Lawrence Bandi.

\* \* \*

**Nemirov v Kolumbiji so krivi komunisti**

Bogota. — Vojni minister južnoameriške države Kolumbija, kjer že dle časa razsajajo težji nemiri, je pred kratkim v radijski oddaji vsemu kolumbijskemu prebivalstvu naznani, da stope na nemiri v Kolumbiji komunisti, katerim nasedajo, zavedno ali nezavedno, številni liberalci. Povedal je, da se kotijo komunistične zarote proti Kolumbiji v neki deželi ob Karibskem morju. Države ni navedel imenoma. Vojni minister je izjavil, da so nedavni napad na vlak, pri čemer je bilo mrtvih šest oseb, organizirali in vodili komunisti.

\* \* \*



## S CUNARDom v JUGOSLAVIJO

**Z največjimi ladnjami na svetu!**

Vabilo 5-dnevne počitnice na oceanu na prekoceanskih orjakih Queen Elizabeth ali pa Queen Mary na poti v Jugoslavijo . . . obišite Pariz . . . in že vedno boste dosegli v Jugoslavijo v manj kot 7 dneh; prav tako hitro v celo hiterje kot direktno s katerimi koli drugimi ladnjami! Cela vozavnina po morju in v zemlji v tej "ekonomični sezoni" je presenetljivo nizka (na pr. od \$211.70 do Ljubljane). V to je vključeno potovanje po zemlji s kontinentalnimi luksuznimi brzovlaki, kar je do stojan zaključek vsakega breskrbnega potovanja in sam po sebi predstavlja požitnice. Cunardova slovita mednarodna kuhanja vključuje Vašo priljubljeno slovensko hrano.

Mavretana in Corazon Vam nudita isti standard luksusa za 7-dnevno potovanje. Ekonomične cene (vključno francoski pristojnični davek)

OD NEW YORKA DO CHERBOURGA  
Turistični razred \$175 Razred kabina \$240.50  
QUEEN ELIZABETH }  
QUEEN MARY }  
Vlak od Cherbourga do Pariza drugi razred \$6.75

Iz Pariza do Ljubljane (24 ur) \$36.74 \$29.95  
Zagreba (29 ur) \$43.33 \$30.68  
Beograda (35 ur) \$61.04 \$44.18

Obiščite Vaš lokalni potniški urad

**CUNARD LINE**

Dr. Josip Gruden

## Zgodovina slovenskega naroda

Leta 1498. je Maksimilijan ustanovil dvorni pevski zbor, katemu je postavil Slatkonjo kot kapelnika na čelo. Ni bila majhna naloga, ki jo je Slatkonja prevzel. Cesar je želel imeti vrgleden pevski zbor, kakor ga je bil večkrat čul na Nizozemskem, toda manjkalo mu je potrebnega denarja. Kar je našel osobja, ni bil vse porabno; nadomestovati ga je moral mnogokrat s popolnoma neznanimi ljudmi ali pa dobivati pevce od drugod.

Zbor tudi ni imel stalnega domova, ker je bil cesar večjidel na potu. Včasih je ostal dalj časa v istem mestu, posebno ob raznih državnih zborih, in tedaj je poklical tudi svoje pevce k sebi: včasih ves zbor ali pa le en del, kakor je ravno kazalo. Pevci so morali živeti na cesarjeve stroške po gostilnah in brez dela čakati njegovega povetja. In to družbo je moral Slatkonja zediniti, nadzorovati in jo umetniško izobraziti.

Neprestano je urejal in prenavljaj; stare pevce je izločeval, neporabne odslavljaj, novince sprejemal na poizkušnjo, dečke, ki so glas menjali, preskrboval, bodisi, da jim je izprosil za odpravnino večje vsote ali pa proste študije. Pri tem je imel pa vedeni tudi praktične vaje in izkušnje, določevati, kateri glasbotori se morajo peti, kaj je treba vglasbiti in kako, s kratka, naloga je bila ogromna, odgovornost velika, ker je bilo vse združeno v njegovi roki. Pod Slatkonjevim vodstvom se je glasbeni zbor hitro povzpel do umetniške višine in zaslužil po vsej Evropi.

Slatkonja je tudi sam zlagal pesmi in jim pripeljal napeve ob slovenih prilikah. V neki skladbi na čast Marije Device pravi n. pr.: "To pesem v pobožni umetnosti ustvarja tebi, preblaga mati, Jurij Slatkonja, škof pičenski, kantor in voditelj cesarskega zobra, vtrapljajoč se marljivo v veselje twojih praznikov, posebno pa mu je pri srca oni dan, ko si bila vzeta v nebo, kjer se svetiš v lepoti lumeni in si izbrana kakor solnce."

Po Slatkonjevem prizadevanju so prišli na cesarski dvor znameniti skladatelji, n. pr.: Henrik Izak, Ludovik Genfel, in mnogo mož in mladeničev se je pod njegovim vodstvom povzpel do visoke umetniške polpolnosti. Zato je njegovo delovanje na glasbenem polju bilo pomembljivo ne le za cesarski

Janez Hočevar:

## Mesto brez meščanov

(Izviren potopis izvirnega popotnika)

(Nadaljevanje)

Kot vidite, vsaj topot nisem lagal. In čemu naj bi? Če ljubljanski Tonček nekateri, na žalost ne vsi, verjamemo, potem bodo tudi meni, saj sem v dveh letih marsikdaj videl isto kot on in če sem takrat videl, recimo belo, je — seveda brez rdečih očal — tudi on videl belo.

\* \* \*

Zgodba o peti in sendviču me je nekoliko zapeljala s tira. Pa to ni nič hudega. Ljudstvo je treba podučiti, da ne bo zabito in ne bo verjelo v razne larifari, pravi ljubljanski Tonček in to je klavnič!

"Zakaj pa ne? Tam je vsaj tele tele, vol vol in svinja svinja. Če bi šel učiti, bi se moral naučiti nove slovenščine. Temu pa še nisem dozorel.

"In zdaj?"

"Tako ti povem. Prejšnji mesec smo imeli množični sestanek, masovni miting pravijo temu. Saj veš, da zdaj že vsak parček predstavlja maso. Pa je govoril neki krojački vajenc. Med drugim je dejal, iznesel, kot se zdaj pravi, da bi morala naša mladična veliko študirati v inozemstvu. Tako sem pograbil. Povedal sem mu, da sem že par let bil na univerzi in naslednji dan me je že prišel vprašati, če bi prevzel predavanja na oficirskem maturantskem tečaju. Če hočeš, lahko predavaš tudi v slovenščini, mi se nti, kot da ne ve, kaj sem imel v rokah, ko je listič nedvomno nalašč spustil na tla.

"Veš kaj," mi je nenadoma rekel. "Pojdiva na časo piva. Tam poiščem ta prokleti naslov in se še kaj pomeniva. Povedal mi boš, kako se da mogče priti na skrjav v Trst . . ."

"Kaj pa predavaš?"  
"Vse po vrsti. Slovensko slovstvo, matematiko, fiziko, geologijo in kemijo in higijeno, včasih pa dajem tudi posebne lekcije in lepopisa in poštovanke . . ." se je hudomušno nasmehnil.

"Pa pride nenadoma mimo moj nekdanji sošolec in zvesti prijatelj Jože.  
"O, Janez, kaj pa ti?"  
"Ugibam, če dobim ali ne . . ."

Jože me je prijateljsko prijel za roko in peljal k vratom. Pogledam in berem napis v lepih, umetnih črkah: "Radi jubilejnega mitinga antifašističnih progresilk na gradu danes zaprt. Zadej se toči malinovc . . ."

Obstal sem kot okamenel. Berem še enkrat, potem pokažem napis prijatelju:

"Pa ti razumeš tole: zadej se toči malinovc? Si že videl tako

njeval svojo višjepastirska službo, uravnaval svojo majhno, pa zanemarjeno škopijo in se trudil, da jo je vedno bolj spoznaval po vizitacijah, dasiravno tedaj ni bila navada, da bi škop sam obiskoval svoje župnije in samostane.

(Dalje prihodnjič)

slovenščino?"

"Jaz sem te slovenščine na prednih učenjakov sit do grla. Veš, da sem bil v teh stvareh že v gimnaziji natančen . . . Še ranjekemu Davorinu sem delal opombe, da bi me skoro vrgel v slovenščini . . . Zdaj pa ta babilončina! To ni Ljubljana, ne verjamem in ne verjamem; kar zdi se mi, da sanjam in sem nekje na Marsu. Proč pojdem . . ."

"Res? Kako pa . . ."

"Kakorkoli. Bom že ušel. Zdaj delam v klavniči . . ."

"Ti, diplomiran filozof, pa v klavniči!"

"Zakaj pa ne? Tam je vsaj tele tele, vol vol in svinja svinja. Če bi šel učiti, bi se moral naučiti nove slovenščine. Temu pa še nisem dozorel.

"In zdaj?"

"Tako ti povem. Prejšnji mesec smo imeli množični sestanek, masovni miting pravijo temu. Saj veš, da zdaj že vsak parček predstavlja maso. Pa je govoril neki krojački vajenc. Med drugim je dejal, iznesel, kot se zdaj pravi, da bi morala naša mladična veliko študirati v inozemstvu. Tako sem pograbil. Povedal sem mu, da sem že par let bil na univerzi in naslednji dan me je že

prišel vprašati, če bi prevzel predavanja na oficirskem maturantskem tečaju. Če hočeš, lahko predavaš tudi v slovenščini, mi se nti, kot da ne ve, kaj sem imel v rokah, ko je listič nedvomno nalašč spustil na tla.

"Veš kaj," mi je nenadoma rekel. "Pojdiva na časo piva. Tam poiščem ta prokleti naslov in se še kaj pomeniva. Povedal mi boš, kako se da mogče priti na skrjav v Trst . . ."

"Kaj pa predavaš?"

"Vse po vrsti. Slovensko slovstvo, matematiko, fiziko, geologijo in kemijo in higijeno, včasih pa dajem tudi posebne lekcije in lepopisa in poštovanke . . ."

"In zdaj imaš dovoljenje in štipendijo? Dobro si si izmisli . . ."

"Ne še, prijatelj. Prosil sem za Ameriko. Amerikanci so si sami ustvarili svobodo brez domačih vislic in arrestov. To mi ugaja. Za zdaj imam že od prostavnega ministrstva dovoljenje, da napravim prošnjo v Beograd.

Boš videl, kakšen naslov. Preje si boš zapomnil deset Ovidijevih verzov, kot pa to klobaso. Čakaj, da najdem . . ."

"Pa so zadovoljni s teboj?"

"Sveda so. Še celo priporočilo so mi dali . . ."

"In zdaj imaš dovoljenje in štipendijo? Dobro si si izmisli . . ."

"Ne še, prijatelj. Prosil sem za Ameriko. Amerikanci so si sami ustvarili svobodo brez domačih vislic in arrestov. To mi ugaja. Za zdaj imam že od prostavnega ministrstva dovoljenje, da napravim prošnjo v Beograd.

Boš videl, kakšen naslov. Preje si boš zapomnil deset Ovidijevih verzov, kot pa to klobaso. Čakaj, da najdem . . ."

"Segel je z obema rokama v žep in potegnil na dan cel kup lističev."

"Ljubo mi je bilo, ko sem ga viden, da je še vedno tak, kot v gimnaziji. Vedno je imel polne žepi lističev, vsako duhovito domislico si je sproti zabeležil.

(Išče se oskrbnika)

Izkušen oskrbnik dobi delo za delni čas v apartmantu z 10 stanovanji. Kurjava na premog. Pokličite FA 1-8538 od 7 do 9 zj. ali po 5. uri pop.

(179)

Ko je pregledoval lističe in jal. iskal oni čudoviti naslov, mu je eden padel na tla. Urno sem ga pobral in nedvomno bi mu ga popolnoma diskretno vrnjal, če ne bi na njem zapazil strahovitih črk: UDVA. Radovednost me je premagala. Naglo sem prebral pismo in groza me je obšla. Pogledam še enkrat. Ne, nobenega dvoma ni: Pismo je bilo naslovleno nanj, opremljeno po vseh uradnih predpisih dopisovanja, podpisal pa ga je sam Josip Batina, strah in trepet Kranjcev. V pismu pa je bilo "tale: "Nakon dugog izpitivanja i batinjanu priznao sve. Javite što više more . . ." Napisano in dano pred komaj dvema dnevoma v glavnem ljubljanskim pisarni Josipa Batine in št. 1000.

Molče sva zavila proti Slonu. Aha, na policijo me vleče, sem v grozi pomislil. Trenutna misel na beg mi je takoj splahnela. Vedno več ljudi je mrgele po ulici. Nihče ni vedel, kdo je med njimi poštenjak in kdo policaj. (Dalje prihodnjič.)

## Ženske dobijo delo

Operatorice

Izkušene na šivalnih strojih z 2 šivankami. Visoka plača od ure in od kosa. Stalno delo. Vzamemo tudi učenke.

The Cleveland Overall Co. 1768 E. 25 St.

## MALI OGLASI

\$11,500 kupi

mestno farmo

2 bloka od E. 140 St. (blizu Fisher Body in Eaton tovarne), 3 spalne sobe na enem nadstropju, polna klet, plinska kurjava, garaža in fin vrtni lot (želja mestne farmarja). Zmeraj odprt, da lahko ogledate na 14202 Nell Ave, 2 bloka od E. 140 St.

Izvrstna hiša, 4 spalnice, na 17903 Rosecliff Dr. severno od Lake Shore Blvd., kopalne privilegije, dobra okolica. Cena \$25,000.

P. S. Imamo tudi nekaj izvrstnih hiš po zmernih cenah od \$8500 in več v Willowick, Willoughby in Mentor okolici. Pokličite za sestanek. Oglejte več hiš ob enim.

Hugo Bouse

WI 3-0220

Incorporated & Realtor (180)

Hiše naprodaj

Dve hiši na enem zemljišču, vsaka gleda na drugo cesto, obe dvostanovanjski in v dobrem stanju, v sredini glavnega trgovskega središča, na 14933 Cardinal Ave. Poglejte in vprašajte lastnika. Naprodaj skupno ali posamič. (sept. 12, 15, 17)

Naprodaj

Maytag pralnik in oprava za jedilnico poceni naprodaj na 6719 Bonna Ave.

Hiše naprodaj

3-stanovanjska hiša, 4-4-3, z garažo, na sveže prepeleskan, prvorstna, na E. 123 St., severno od St. Clair Ave. Cena \$13,600.

2-stanovanjska hiša, 5-5, z dvema garažama. Cena skupaj s preprogrami, s katerimi so pokrita tla, \$12,500.

Jos. Globokar

986 E. 74 St. HE 1-6607

## 1-sobno stanovanje se odda

Opremljena soba in kuhinja se odda v najem. Vprašajte na 6018 Glass Ave.

(180)

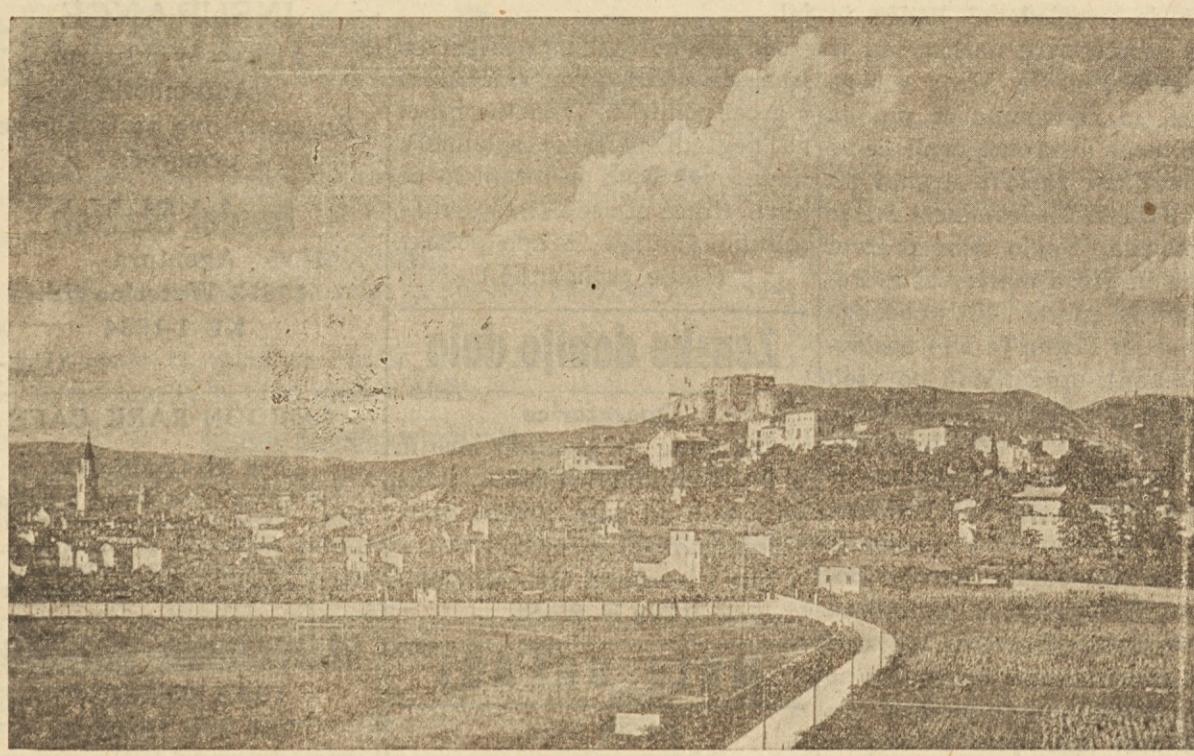
Hrano in stanovanje Na hrano in stanovanje vzamemo 1 ali 2 fanta. Kličite EN-1-2647 od 1. pop. do 10. zv.

(180)

Iščejo stanovanje Zakonski par s pet-letnim fantkom išče 5 sob na vzhodni strani. Kdo ima kaj naj pokliče HI 2-2317. (x)

Hiše naprodaj

na 3166 Richmond Rd. 5 lesnih sob, "ranch" vrste, s prizidano garažo, 3 akrov, pol milje od nove trgovske okolice. Dobra slovenska ok



GORICA, slovenski mejnik ob Soči, kulturno in gospodarsko središče rojakov, ki so ostali v mejah Italije.

## GORIŠKI SLOVENCI BRATOM V AMERIKI

Gorica, Italija. — Meseca majnika smo doživeli goriški Slovenci na evharističnem kongresu v Standrežu pri Gorici velikansko versko manifestacijo, kakršni slovenski živelj v Italiji zlepne ne pomni. Sklepne pobožnosti s procesijo in versko igro se je vključil nestalnemu vremenu udeležila nad osemstočlava množica iz mesta in iz dežele, to je več kot ena tretjina Slovencev, živečih na Goriškem, o katerim ne prištejemo Beneških Slovencev.

Ni našen namen napisati kroniko o tem nad vse uspelem slavju, pač pa hočemo opozoriti javnost na nekaj dejstev, ki smo jih ugotovili ob tej priliki. Ako gre pri tem komu čast, potem bodo hvala predvsem evharističnemu Kralju, ki je priklical k sebi našega človeka, nato tudi varnikom slovenske manjšine v Italiji, ki so temu klicunavdušeno odgovorili. Milost, ki je te svete dni lila v njih duše, more presoditi le Bog, vedeti zanje pa sam posameznik. Nam ostane dekanjski evharistični kongres zgovorna priča, da navzite razdejanju in zmedji, ki jo je v dušo nasejala druga svetovna vojna, v našem človeku še živi globoka vera v Boga in ljubezen do narodnih izročil. To je najlepši dokaz in ugovor vsakomur, ki je Goriške Slovence že zapisal smrtni, ako že ne v verskem, pa vsaj v narodnem pogledu. Ne, Slovenci smo še tu in hočemo živeti ter ostati zvesti čistim idealom, ki so odlikovali naše očete!

Res je, da naše življenje kot manjšina ni kaj rožnato. In to smo videli zlasti v predkongresnem času, ko smo vprav spričo

Dragi ameriški bratje! Katoliški Slovenci smo tu in z nami mladostno sveže organizacije s slej ko prej živilo voljo do življenga in dela, a brez lastnih sredstev, brez lastnega doma. Zato se obravamo na vas, sestre in brate po krvi, veri in prepričanju ter vas prosimo: podprite naše delo, dajte nam ostvariti plenitne načrte, pomagajte Goriškim in Beneškim Slovencem zgraditi Katoliški dom v Gorici. Prepričani smo, da bo ta naša vraka želja odjeknila tudi v vasih bratskih srečih in v njih pričala plamen navdušenja, ki bo

Dragi ameriški bratje! Katoliški Slovenci smo tu in z nami mladostno sveže organizacije s slej ko prej živilo voljo do življenga in dela, a brez lastnih sredstev, brez lastnega doma. Zato se obravamo na vas, sestre in brate po krvi, veri in prepričanju ter vas prosimo: podprite naše delo, dajte nam ostvariti plenitne načrte, pomagajte Goriškim in Beneškim Slovencem zgraditi Katoliški dom v Gorici. Prepričani smo, da bo ta naša vraka želja odjeknila tudi v vasih bratskih srečih in v njih pričala plamen navdušenja, ki bo

nam v korist, vam pa v večen ponos.

REV. KAZIMIR HUMAR,  
tajnik Odbora za zgraditev  
Slov. kat. domu v Gorici.

### Anton Grdina st. odhaja v staro domovino

Cleveland, O. — Skoraj v slednjem pismu od mojih ali moje žene sorodnikov me sprašujejo: "Zakaj pa Vi striček ne pridejte domov pogledat, ko je prišlo lani in letos toliko drugih rojakov obiskat staro domovino?"

Pa tudi radi trgovskih poslov bi moral tja. North American Bank ima zveze z bankami v Trstu in treba bi bilo o tem in onem

govoriti. Najvažnejši pa je seveda moj dom, moja rojstna hiša, kjer živi družina brata Matije. Tudi grobova matere in očeta bira rad obiskal in ju posnel na filmski trak. Šola in cerkev, polje in travniki me vabijo, tam sem nekdaj kot fant vriskal.

V Trstu sem blizu zadnjic prav en dan po pozigu slov. Narodnega doma, pa bi rad videl, kako je danes tam. Vleč me tudi v Gorico, na Sveti goro in na Višarje. Obiskal bom Slovensko Korško, si ogledal Mohorjevo v Celovcu in se ustavil pri Gospe sveti.

Te želje, misli in načrti so me pripravili do tega, da sem se pridružil A. Kollandru na poti čez morje. Jutri odletiva. Vam vsem pa na veselo svidenje!

Anton Grdina st.

### Pismo iz starega kraja

Ljubljana, Slovenija. — Od kar si nisva dopisovala, so se razmire pri nas precej spremenile. Dobiš že marsikaj. Živilskih kart že zdavnaj ni več, Plače nam izplačujejo deloma v denarju (73%), deloma v industrijskih bonih (27%). Za industrijske bone lahko kupiš vse razen hrane. (Bon je 4 dinarjev.) Kakor sem že omenil, dobijo se marsikaj, toda cene so gorostasne. Samcu mesečna plača zadostuje, če je zelo skromen. Druži so pa običajno v velikih stiskah. Dostikrat jim plača ne zadostuje niti za hrano. Blago je še vedno najdražje.

Letovišča so letos precej prazna. Večinoma so zasedena po

tujcih. Tudi turistica trpi zaradi draginje. Večje ture so redke. Posebnost so avtobusne vožnje (1 km 60 dinarjev, 1 uro čakanja pa 600 dinarjev). Čisto jasno, da taki ljudje nimajo nobenega prometa. Še največ prometa je po gostilnah, čeprav je tudi tam vse drago. Stara hiba slovenskega naroda raste. Maršik se vdaja pijači, ko se ji pojprej ni. Tistih veselih brezskrbnih časov ni več. Skrbi je vedno dovolj. Fantovsko petje je redko, družabnost pesa. Mladini je precej posurovela in je včasih že v osnovnošolskih letih pokvarjena.

Veliko se je spremeno, ostala je samo naša vedno enako lepa in mikavna slovenska dežela. Gorska veličastnost in samota umiri in razvedri.

Janez.

### Titovi vladi

je marksizem verska dogma, tako so se izjavili trije francoski poslanci, ki so bili spomladni v Jugoslaviji. Dostavili so, da Ti to kontrolira vse časopise, vse šole, radio in da se dela živahnna propaganda v armadi in med državnimi nastavljenji, da bi takole zvezel ves narod na raven marksističnega mišljenja to je, da bi sprejel novo vero. Rekel pa je svoj čas Napoleon svojemu tovarišu, ki je v francoski revolucionari hotel vpeljati novo vero: "Dragi moj, ali si se že dal križati? Dokler tega ne storis, ne bo nič!" — Komunistični preroči menijo, da bodo s trpljenjem, preganjanjem, zatiranjem in ubijanjem drugih napravili to, kar

je Napoleon zahteval od tovariša. Pa se motijo! Se morajo samo dati križati! Seveda te muzike ne razumejo, zato ne bo z njih vero nič!

### Z Bogom začni vsako delo

Filipinski športniki, ki so se udeležili olimpijskih iger v Helsinki, so se pred svojim odhodom na Finsko podali na božjo

pot k "Naši Gospe miru in srečnega potovanja" v Antipolu. Prisostvovali so sv. maši, prejeli sv. zakramente ter poslušali primeren nagovor. Ob tej priliki je prejel vsak športnik Marijino svetinjico za spomin.

Romanje so organizirali Kolumbovi vitezi.

## Fix up Lawns NOW!

Nature selects the early fall to do her planting. Use this good season to build your new lawn or make the old one better. Here's just what you need.



TURF BUILDER — fall feeding with this Scotts grassfood assures colorful and vigorous growth. Feed 2500 sq ft - \$2.50; 10,000 sq ft - \$7.85

Scotts LAWN SEED — Top quality, all perennial grasses that make the deluxe lawn in sun, or shade... use less of the best - 1 lb - \$1.50 5 lbs - \$7.35

## GRDINA HARDWARE CO.

J. PENKO and E. MARCH

6127 St. Clair Avenue

UT 1-3750

## Cosulich POTNIŠKA PISARNA

1461 Metcalfe St. - Montreal, Que., Canada - Tel. LA 6405

- Prodaja vseh ladijskih in letalskih vozovnic po uradnih cenah.
- Posebne vozovnice preko Trsta za potnike iz Jugoslavije.
- Pomoc pri iskanju državljanstva in veseljevanja v Kanado.
- Prevaja in posreduje vse dokumente iz Jugoslavije in Italije.
- Vsa pojasnila dajemo zaston!



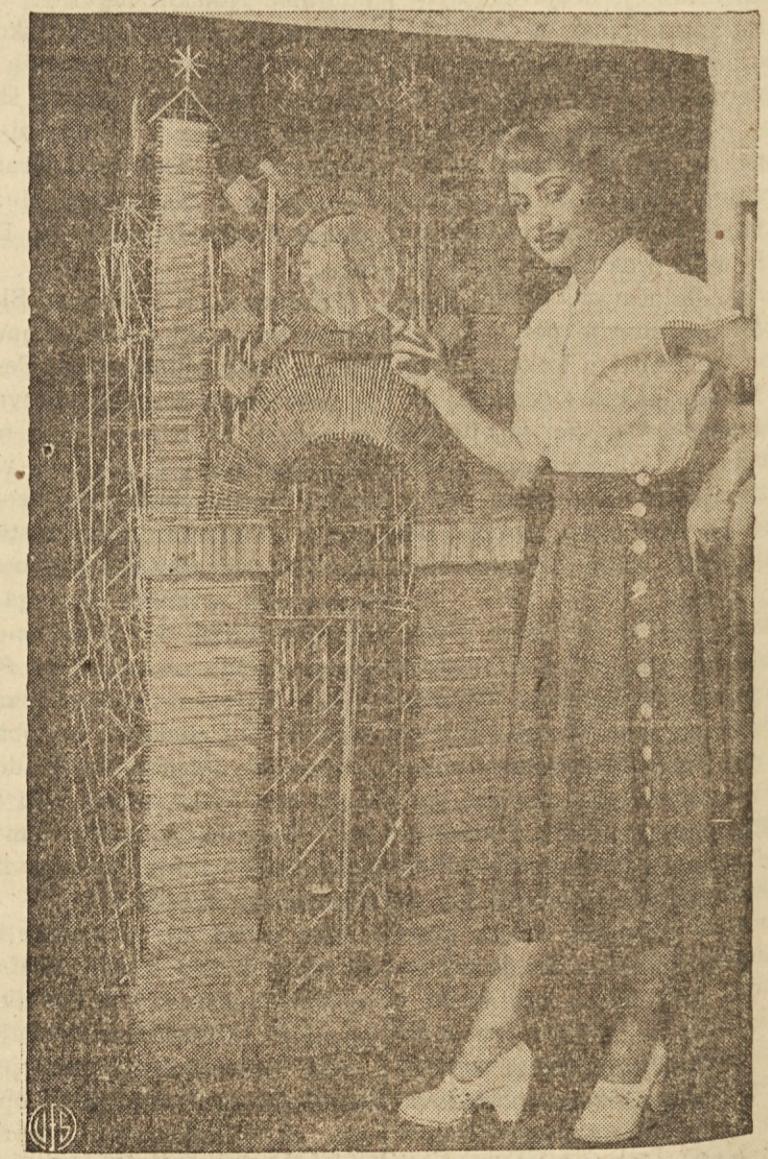
## ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijiska tiskarna vam tiska krasna poročna vabilna po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

## Ameriška Domovina

5117 St. Clair Avenue

HENDERSON 1-0628



## Northeast Appliance & Furniture naznanja velikansko požarno RAZPRODAJO

## DAMAGE FIRE SALE

Naša popolna zaloga pohištva, gospodinjskih strojev in železnine ki so bili poškodovani od dima in vode 14. avgusta

Prihranite si do 80% in več!

Ti predmeti vključujejo znane: Frigidaire, General Electric, Sunbeam, Royal Typewriters, Magic Chef, Grand, ABC, Youngstown, Sealy, Englander, Simmons Mattresses, Samson Card Tables, Mall & Home Utility Tools, Ironrite Ironers, Kitchen Aid Appliances, Hamilton Appliances, Maytag in mnogo drugih.

Naprada tudi: PREPROGE - LINOLEJ - POHISTVO ZA SPALNICE in STANOVANJSKE SOBE

**Električni šivalni stroji,**  
čez 100 na izbiro  
\$19.95 naprej

**Vacuum Cleaners**  
z vsem kar spada zraven,  
prej \$97.50  
za \$49.50

**Avtomatični pralni stroji, sušilniki,  
pomivalniki posode**  
\$99.00 naprej

### VSE PRODAJE KONČNE - NOBENIH ZAMENJAV - BOLJŠA IZBIRA ZA PRVE!

**Northeast Appliance and Furniture Co.**

22350 Lake Shore Blvd., zraven Shore Theater

REdwood 1-2303

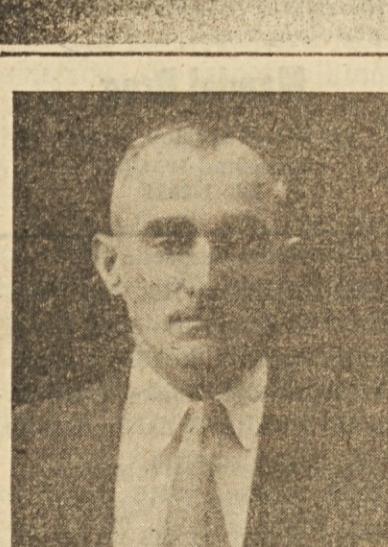
PARKANJE ZASTONJ

Odperto vsak dan do 9 zv. vključivši srede

LAHKA ODPLAČILA

NOBENA NAROČILA PO TELEFONU ALI C.O.D.

VSE IZ SLAME — Nemka na sliki kaže na uro, ki je izdelana iz same slame. Iz slame je okvir, iz slame so kažalci, iz slame je popolnoma vse. Uro je začel delati l. 1892 Otto Wegener, ki je bil sicer po poklicu čevljars, pa se je v prostem času vkvarjal z izdelavo in popravilom ur. Tole slammato uro je delal 15 let. Ura je visoka pet in pol čevljev, tehta en funt in jo cenijo na \$150,000.



**V blag spomin**  
DESETE OBLETNICE ODKAR NAS JE ZAPUSTIL MOJ DRAGI BRATRANEC

**Tom Hamer**

ROJEN KRAIC

ki je v Bogu zaspal večno spanje  
dne 12. septembra 1942

Deset let na božji njivi  
Tvoje trojlo zdaj potiva,  
duša pa naj raj živita  
tam v srečni večnosti.

Zažaljujoči ostali:

TOM KRAIC in DRUŽINA  
Cleveland, O., 12. septembra 1952.

Kramer's dvorana

5301 St. Clair Avenue  
Telefon EXpress 1-7020

Dvorana za vse prilike, svatbe,  
krstije, veselice in seje  
ter druge sestanke

Vprašajte

JOHN KRAMER, lastnik



in nekateri člani. Izlet je bil lep|dejal: uspeh in je razveselil naše mla-|de.

Sin našega Mihaela Opeka, ki biva na 1217-Wadsworth Ave., Michael Opeka, Jr. se je vrnil nazaj v letalsko vojaško vežbališče v South Dakota. Doma se je mudil na 15 dnevnem dopustu. Mladi Michael je vnuč pokojnega Mr. Franka Opeka, bivšega gl. predsednika KSKJ. in uglednega rojaka v North Chicago. Mi Vrhenčani smo mu rekli po domače šaróvčev France.

Ohet. Miss Marian Jelovšek, hčerka našega Johna Jelovšeka na 1043 Adams Street, se je teden poročila z ženinom Eugene G. Dorn iz Belvidera, Ill. Bilo srečno!

Te dni sem se srečal z mladincem, ki služi vojake. Prav kar se je vrnil iz Koreje na 30 dnevnih dopust. Ni naše narodnosti, a ga poznam že dolgo in je fin dečko. Lani v avgustu je odšel v Korejo in letos skoro ob istem času se je vrnil nazaj. Govorila sva precej časa in marsikaj zanimivega mi je povedal. Najprvo, ko sem ga začel izpraševati o tem in onem sem opazil, da so se mu začele kar mišice premikavati na obrazu. Najbrže ob spominu na razne dogodke na fronti. Resno me je pogledal in in zavzeli nekaj sto jardov zelo

"Te slučaje in zadeve bi naj-rajši za vselej pozabil. Vojna je nekaj strašnega, vojna je zlo. Vojna ljudi poživali. Ko sem la-ni prišel proti koncu septembra gori nad 38. črti v Koreji, je naš polk zamenjal na nekem hribu, neki polk, ki je zavzemal tisto fronto nekaj nad osem mesecov.

Ljudi imajo, kolikor hočejo. Orožja pa zgleda, da ne toliko. Šli smo gori po strmem bregu hriba, ki je bil kake 4000 čevljev visok. Razdelili smo se v oddelke, potem še manjše in zavzeli smo bunkerje, to so v zemlji, ali v hrib izkpane votline, nato po-krite z več čevljimi na debelo s prstjo v žakljih, vmes vejevje, da je ta zaklon tako varen pred granatami in šrapneli. V teh luknjah se vojak skriva, spi in iz nje tudi brani svoje pozicije, kakor že določajo povelja. Na drugi strani hriba so bili v svojih bunkerjih že sovražniki severni Korejci in Kitajci, katerim Amerikanci pravimo: "Činks" in "Gups." So to zelo trdožilav vojaki. Znajo se dobro kriti in svoje bunkerje imajo globoko pod zemljo, kakor kaki rudniki so. Zato jim je težko priti do živega. Borbe z njimi so hude. Le jih ugonablja.

Nekega dneva smo šli v napad po rusku vzoru, ta samo pravi na prvo vrsto, na borce. Ako bi

strmega brega. Tam smo našli par podzemskih bunkerjev, ki so bili skor 75 čevljev pod zemljivo-vrniku, ali pa če ne bi se boril, kakor mu ukazano, ga ta na mah pokosi s strojnicami. Tako nimajo njihovi borce nobenega izhoda. Izgube imajo zelo visoke. A vedno prihajajo novi borce "Činks" in zavzemajo vrzel. Nikoli jih ne zmanjka. Tako gre uro za uro, dan za dnem, tedne za tednom. Grozni prizori.

Z naše strani, sem večkrat opazoval z daljnogledom na njihove pozicije, ko sem se nahajal na patruljah. Videl sem, da svoje oddelke razstavijo v obliki, ki ga zavzema ena četrtina kolesa. V prvo vrsto postavijo od dvanaest do sestajnj mož, v drugo manj, da pri osi v ozadju so že samotrije, ali dva. Puške imajo samo v prvi vrsti. Drugi so zadaj kot nekakri rezervisti. Ko začno strelijeti, strelija navadno samo prva vrsta. Ko naši odgovarjajo s topniškem ognjem ali možnarji in ko kdaj njegovih mož pada v prvi vrsti, priteče iz druge vrste takoj drugi, vzame mrtvemu iz rok puško, mrtvec pa zvali naprej predse preko zakona. Včasih jih namečejo cel kup.

Svojim vojakom preveč na zupajo. Opazil sem, da v vsakem oddelku v peti ali četrtri vrsti zada leži poseben vojak, mora biti najbrže kak političen komisar

iz

iz nekakri rezervisti. Vendar tudi po meni nekaj gojoneta. Brusijo, kakor bi kose mezljalo, ob pripovedovanju in srpe brusili. Potem, ko misli omenjenih slučajev. Vojna je gardist Prijatelj in katehet Slaturški vojak, da je handžak do-

"To kill, or to be killed." "Martin, I wish I could forget everything. I don't like even to talk about this..." Pintar, por. Vukas. Komunistični tisk jo napada, da je med okupacijo študirala na ljubljanskem učiteljišču in "vestno izvrševala vse, kar sta ji ukazovali tedanj ravnatelj — beloruski vojak, da je handžak do-

res zlo. Mir pa potreben in lju-

1902

1952

## Naznanilo in Zahvala

Prežalostnega srca naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je po kratki in mučni bolezni preminil naš ljubljeni soprog, dragi oče, sin in brat

## John M. Hocevar

Previden s tolažili sv. vere je zatishil svoje dobre oči na dan 30. avgusta 1952.

Pogreb se je vršil 2. septembra 1952 iz pogrebnega zavoda Jos. Žele in Sinovi v cerkev sv. Jeroma na Lake Shore Blvd., ter od tam po opravljeni sv. maši zadušnici in pogrebnih obredih na pokopališče Calvary, kjer smo truplo pokojnika položili k zemeljskemu počitku.

Pokojnik je bil rojen 26. februarja 1902 v Clevelandu.

V dolžnost si štejemo, da se s tem najlepše zahvalimo vsem, ki so položili tako krasne vence cvetja h krsti pokojnika ter mu s tem izkazali svojo zadnjo last in spoštovanje.

Srčna hvala vsem, ki so darovali za sv. mašo, ki se bodo brale za mir duše pokojnika.

Zahvalo izrekamo vsem, ki so prisli pokojnika kropiti, ko je ležal na mrtvaškem odru, molit ob njegovi krsti in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti na pokopališče. Posebno se zahvalimo članom društva Knights of Columbus in Najsvetejšega Imena pri cerkvi sv. Jeroma za lepo slovo od svojega sobrata.

Iskrena zahvala pogrebcem, ki so krsto pokojnika nosili do groba.

Ljubljeni soprog, dragi oče, sin in brat, prehitro si nas zapustil! Mi Te bridko pogrešamo, saj si nam bil vsem ljubeč mož in dober oče. Ljubili smo Te vsi, kakor si Ti ljubil nas, pa zato nam je težko, ko Te naše solzne oči zaman iščejo in ko naša srca zaman po Tebi hrepenujo.

Odšel si! Tolaži pa nas zavest, da se enkrat združimo vsi skupaj v večni rado-sti in veselju v nebeškem carstvu!

Do takrat pa naj Ti bo lahka draga ameriška zemlja. Spavaj dragi naš sladko! Luč nebeška naj Ti sije, mir in pokoj naj Ti bo!

Žalujoči ostali:

MARGARET, soproga  
MARGARET MARY, hčerka  
FRANCES roj. PREVEC, mati  
HERMINA por. LEGAN, in ANNA por. NOSSE, sestre  
FRANK, brat  
ostalo sorodstvo

Cleveland, Ohio, 12. septembra 1952.

MARGARET, soproga

MARGARET MARY, hčerka

FRANCES roj. PREVEC, mati

HERMINA por. LEGAN, in ANNA por. NOSSE, sestre

FRANK, brat

ostalo sorodstvo

1933

1952

## Naznanilo in Zahvala

Z veliko žalostjo naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je Bog poklical k sebi našo nadvse ljubljeno hčerkko in sestrico

## Bridget Marie Resnik

Ki je v cvetu mladosti stara 19 let morala zapustiti ta svet in odšla k Bogu.

Blaga hčerkka in sestrica je bila rojena 23. junija 1933 v Clevelandu, Ohio, in umrla 9. avgusta 1952. Njeno deviško dušo smo izročili Bogu, truplo pa materi zemlji dne 13. avgusta na Kalvarija pokopališče.

Prav iskreno se želimo zahvaliti č. g. Father Slapšaku za velikokratno prinešeno sv. obhajilo v času njene 4 mesečne bolezni na domu.

Prav lepa hvala č. g. Msgr. John J. Omanu za opravljene ganljive cerkvene obrede in za spremstvo na pokopališče.

Najlepša hvala č. g. Father Slapšaku in Father Pevcu za asistenco pri pogrebi sv. maši.

Prav lepa hvala Father Jos. Ozmek za udeležbo pogrebne sv. maše.

Našo vdano zahvalo naj sprejmejo vši številni, ki so darovali za sv. mašo, ki se opravljajo za mir in pokoj prerano umrle hčerkke in sestrice.

Lepa hvala vsem, ki so položili toliko lepih vencev ob mrtvaškem odru.

Prav lepa hvala vsem številnim, ki so jo kropili, molili za njeno dušo in spremili do groba.

Posebno hvalo Mrs. Rose Blaz in Mrs. Marie Usovich za veliko pomoč v času velike žalosti. Hvala dekletam Marijine družbe, ki so prišle v sprem-

In Ti, ljubljena hčerkka in sestrica, velika žalost je za nas, ko si nas v najlepših dekletih letih zapustila. Pa saj nisi nas zapustila. V nebesih se nas vedno spominjaš pri svojem nebeškem ženini. Saj si mu bila zvesta, ki si ga tako radostno prejemala na zemlji v sv. obhajilu. Tudi vemo, da je veliko svetih devic Te sprejelo med svoje nebeške prijatelje. Počivaj mirno in prosi Boga za nas in za vse, ki so Te v bolezni obiskovali in v življenju ljubili in ob mrtvaškem odru molili za Tvojo dušo in Te spremili do groba.

V rakev so Te položili,  
v belo vso oblečeno,  
venec na glavco položili,  
z cvetjem vso okrasili.

Žalujoči ostali:

JACOB in JENNIE, starši;  
FRANK, ALBIN, CYRIL, LOUIS, bratje;  
JEAN GONZALEZ, MILLIE GLOBOKAR, sestri;  
JOE BLAZ, stric.

Cleveland, Ohio, 12. septembra 1952

stvu Father Pevca moliti sv. rožni venc. Hvala dekletam Marijine družbe, ki so nosile krsto. Prav lepa hvala Miss Patricia Cesar in Dolores Blatnik, ki so jo tolilikrat obiskovale v času njene bolezni.

Hvala Mrs. Lausche in Mrs. Perko, ki so dale kri, da bi ji rešili življenje.

Hvala dekletam in ženam, ki so 7 večerov prišle moliti sv. rožni venc. Posebna hvala Mrs. Snyder, ki je vse večere naprej molila sv. rožni venc.

Hvala vsem številnim, ki so dali avtomobile na dan pogreba na razpolago in pripomogli, da se je toliko ljudi udeležilo pogreba.

Hvala Mr. Zormanu za zapete žalostinke.

Prav lepa hvala Anton Grdina in Sinovi pogrebnemu zavodu za vso postrežbo in spoštljivo vodstvo po greba.

Hvala vsem, ki so poslali sožalne karte ob izgubi ljubljene hčerkke, nas tolažili, njo pa izročali božji milosti.

Nad zvezdami se zdaj raduješ, po svetu slabem ne žaluješ, nazaj srce Ti ne želi, ker srečna v raju večnem si.

HENRIK SIENKIEWICZ:

# Zognjem in mečem

In res, trenutek pozneje je vstopil iz ibo ritmojster petihorski z dvema tovarišema, gospodoma Sielickima, po prvih pozdravih jih je vzel Zagloba na stran in začel stvar razjasnjevati.

In govoril je tako prepričevalno, da jih je takoj pregorovil, posebno ker jih je zagotovil, da gospod Volodijovski prosi le kratkega odloga in da je gotov, da se postavi koj po boju s Kozakom. Tu je začel gospod Zagloba praviti, kako stara in strašna je mržnja vseh kneževih vojakov do Bohuna, da je sovražnik vse Poljske in da je eden izmed najokrutnejših upornikov, napisled kako je ugrabil knežjo, gospodino iz plemiškega rodu in zaročenko šlaščiča, ki je zrcalo vseh viteških krepst. "In ker ste tudi vi, gospoda, šlahta in se čutite z nam brate, je to naša skupna krvica, ki se v eni osebi godi vsemu stanu — ali boste torej trpeči, da bi ostala nemaščevana?"

Gospod Harlamp je delal spocetka težko in je rekel, če je stvar taka, bi bilo treba Bohuna na mestu razsekati, "a gospod Volodijovski naj se bije z menoj, kakor smo se dogovorili. Gospod Zagloba mu je moral na novo tolmačiti, zakaj to ne gre in bi celo viteško ne bilo, če bi zahrtno koga napadli. K sreči sta mu pomogla gospoda Sielicka, oba razsodna in čestita človeka, da se je dal napisled uporni Litvin prepričati in je pristal na odlog.

V tem je šel Bohun k svojim in se vrnil z esaulom Eljašenkom, katerem je povedal, kako je dva šlaščiča izzval na dvojboj, kar je ponovil glasno pred gospodom Harlampa in gospodom Sielickim.

"Mi pa izjavljamo," je rekел Volodijovski, "da, če odnesem zmago v bitki z menoj, je odvino do tvoje volje, če se hočeš še biti z gospodom Zaglobo, a v nobenem slučaju te ne bo nič več izzival, tudi skupno te ne bomo napadli in lahko odišeš, kamor hočeš — nato zastavljamo svojo kavalirsko besedo in prosimo tudi vas gospoda, ki ste sedaj prišli, da tudi s svoje strani to obljubite."

"Obljubimo!" so rekli svečano Harlamp in oba Sielicka.

Potem pa je Bohun izročil Eljašenku list Hmelnickega na kraljeviča in rekel:

"To pismo oddaš kraljeviču in, ako poginem, povej njemu in Hmelnickemu, da je bila moja krivda in da me niso zavratno ubili."

Zagloba, ki je pozorno gledal na vse, je opazil, da se na mramornem obrazu Eljašenka ni pokazal niti najmanjši nemir — videnlo se je, da je popolnoma zupal v svojega gospoda.

Bohus pa se je ponosno obrnil k šlahti:

"No, komu smrt, komu življenje," je rekel. "Lahko gremo!"

"Čas je, čas je!" so odgovorili vsi, zatikajoč kontushev za pas in jemljoč sablje pod pazduhe.

Stopili so pred krčmo in krenili proti reki, ki je tekla sredi gostega glogovja, divjih rož, tarek in božjega drevičja. Listopad je sicer smukal listje z grmovja, vendar gošča je bila tak, da se je črnela kakor mrtvaški prt in črez pusta polja do gozdov. Dan je bil sicer bled, a je bil lep in melanholičen, kar so jesenski dnevi, polni sladkosti. Solnce je nežno obrabljalo s svojim zlatom gole veje dreves in razsvetljevalo rumeče peščene sipine, ki so se raz-

ka in čkal povelja.

Gospod Volodijovski je še pogledal proti svetlobi na ostrino sablje, mrdnil z žoltimi brkicami in se postavil v pozicijo.

"To bo prosto klanje!" je zamrimal Harlamp Sielickemu.

Vtem zagrmi malo tresoči se glas Zaglobe:

"Vime božje, začnital!"

XII.

Sablji sta zašvisnili in ostrina je brenknila ob ostrino. Prostor boja se je takoj izmenil, ker Bohun je naskočil s tako steklostjo, da je gospod Volo-

dijovski odskočil nekoliko kakov nazaj in tudi svedoki so se moral odmakniti. Bliskovi mahljaji Bohunove sablje so bili tako nagli, da jim strmeče oči navzočih niso mogle slediti — zelo se jim je, da je gospod Mihail z njimi popolnoma okrožen, pokrit in da bi ga edino Bog še mogel rešiti iz teh gromov protivnika. Mahljali so se zlili v en sam neprestan švist, tok vznemirjenega vzduha je udarjal ob obraze.

Cetnikova beshost je rasla: obšel ga je divji bojni bes in

Volodijovskega je pehal predse kazkor vihar — mali vitez pa se je neprestano samo umikal in branil: njegova iztegnjena deonica se skoro ni gibala, samo dlan je sukala brez prestanka male, kakor misel nagle polkroge in lovil je besne Bohunove udarce, ostrino podstavljal pod ostrino, odbiral in se zopet zaslanjal in umikal, oči upiral v Kozakove oči in se zdel sredi kačjih bliskavic miren, le na licu mu je stopila rdečica.

Gospod Zagloba je zamežkal — in slišal je le mah na mah,

dar za udarcem.

"Brani se še!" je pomsilil.

"Brani se še!" so šepetal Sielicka in Harlamp.

"Že ga je pririnil do kraja peska," je dodal tiho Kušel.

Zagloba je zopet odprl oko in pogledal.

Volodijovski se je upiral baš ob kraj peska, toda očividno nibil še ranjen, samo rdečica na njegovem obrazu je postala živejša in nekoliko kapljic potu mu je stopilo na čelo.

Zagloba je srce utripnilo z novim lodo.

"Saj je tudi gospod Mihail borilec nad borilci," je pomisljal, "in tudi oni se napisled utruji."

In res, obliče Bohunovo je pobledele, pot mu je obilil če-

lo, ali odporn je netil le njegovo steklost: beli zobje so se mu zabilisni izpod brk in iz prsi se je trgalo hropenje besnosti.

Volodijovski ga ni spuščal iz očesa in se neprestano branil.

Ko je začutil za seboj rob peska, je kar naenkrat omahnil — in gledalcem se je zdelo, da je delal, on pa se je vtem le priklonil, skrčil, počenil — in se vrgel z vso svojo osebo kakor kamen Kozaku na prsi.

"Atakuje!" je vzkliknil Zagloba.

"Atakuje!" so ponovili drugi.

(Dalje prihodnjič.)

— Največ tovornih avtomobilov po Ameriki imajo v Kaliforniji. Tej državi sledita Texas in New York.

## LEWYT'S GREATEST TRADE IN BARGAIN

Nabavite si to priročno  
ZBIRKO NOŽEV

\$29.95

ki vsebuje 16 nožev  
iz nerjavečega jekla



POGLEJTE KAJ DOBITE:  
• Nerjaveče jeklo —  
• Gladko kot ogledalo  
• Držaj je pritrjen z medeninastimi vijaki  
• Hollow-Ground ostrine

ZBIRKA NOŽEVIMA:  
• 7-inč. mesarski nož  
• 7-inč. mesarski sekiro  
• 8-inč. tenak nož za rezanje mesa  
• 7-inč. velike vilice  
• 8-inč. jekleno ostrilo  
• 4-inč. nazobčan nož za splašeno rabo  
• 3-inč. nož za grapefruit  
• 5-inč. nož za sendviče  
• 3-inč. nož za lupljenje  
• 8-inč. nož za pečenko  
• 6 nožev za steak z nazobčano ostrino

Orise: Englishtown Cutlery, Inc.

To je VAŠE, ako zamenjate vaš stari  
čistilec za čudoviti novi

**LEWYT**

najmodernejši vacuum cleaner sveta!

- Dela tiho, brez šuma
- 7 dodatnih priprav za brže delo
- Čisti tudi gol pod in linoleum
- 3 filterji za čiščenje zraka
- Je zelo lahak za rabo

Ni žaklja za prah, da bi ga празnili;

Omejena zaloga!

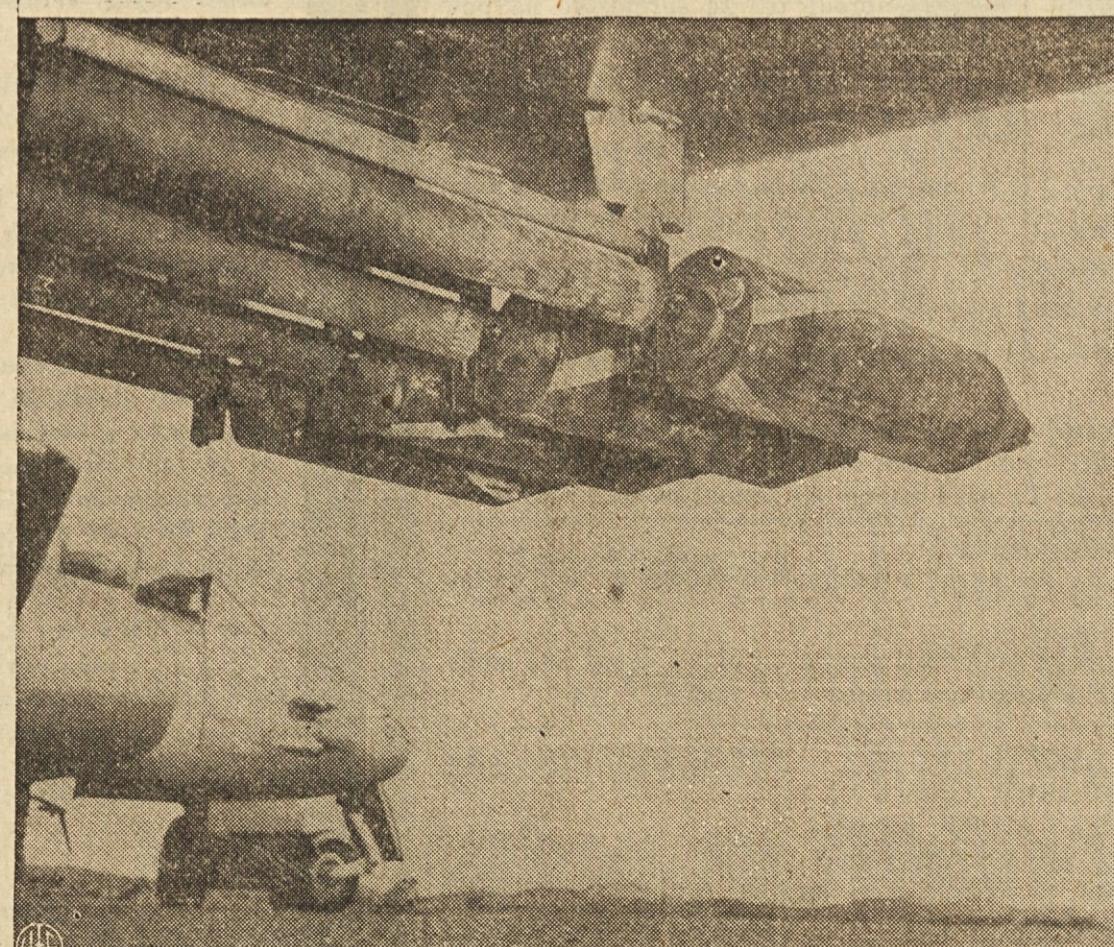
ODPRTO V PONDELJEK, ČETRTEK IN PETEK OD 9 DO 9  
V TOREK IN SOBOTO OD 9 DO 6 — ZAPRTO CEL DAN V SREDO

Poslužite se našega "Lay-A-Way" plana pri  
nakupu pohištva ali drugih potrebščin  
za vaš dom!

# Brodnich Brothers

APPLIANCES & FURNITURE STORE

16013-15 Waterloo Rd. IVanhoe 1-6072 — IVanhoe 1-6073



"LETEČA ČEBULA" — Vrsta novih "na palm" raket visi na krilu jet-letala, pripravljenega za polet proti sovražniku. Nove rakte, ki jih je izdelalo avstralsko letalstvo, so znane pod imenom "goreča čebula" in so pri napadih na manjše cilje pripravljene od naših velikih.

Ustanovljeno 1908

Zavarovalno vseh vrst vam točno preskrbi

**HAFFNER INSURANCE AGENCY**

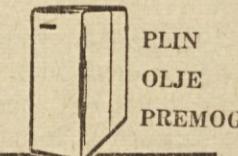
6106 ST. CLAIR AVENUE

Prijatelj vaše denarnice

**MONGRIEF**

GRELNÍ in ZRAČEVALNI SISTEM

THE HENRY FURNACE CO., Medina, Ohio



## MI BI RADI VAŠO HRANILNO VLOGO

Več ljudi kakor kdaj prej ima hranilno vlogo v Bank of Ohio. Radi bi imeli tudi vašo. Vaša hranilna vlogo je lojalen, zanesljiv tovarš, pripravljen z denarjem kadar ga hočete — in naredi vsak dan veseljši in bolj varen.

PRIHRANKI ZAVAROVANI do \$10,000  
"Član Federal Deposit Insurance Corporation"

6 pripravnih uradov

**THE BANK OF OHIO**  
921 Huron Road in podružnice

FOR  
Freedom  
AND  
Justice...

# AMERIŠKA DOMOVINA

## AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT  
FOREIGN IN LANGUAGE ONLYSLOVENIAN  
MORNING NEWSPAPER

### SCIENCE and HEALTH

**COAXING THE SICK TO EAT AND AIDING THE UNDERWEIGHT TO GAIN POUNDAGE HAS ALWAYS PRESENTED A PROBLEM.**

**LIPOMUL-O-LA, A NEW FAT EMULSION PROVIDING AN EASY-TO-DIGEST, CALORIE-RICH SOURCE OF ENERGY NOW PLAYS AN IMPORTANT ROLE IN SPEEDING RECOVERY FROM ILLNESS & IN BUILDING UP THE UNDERNOURISHED.**

1,000,000 GLOBULES OF LIPOMUL-FAT ON A PINHEAD

**New Aid for the Undernourished**

One of the biggest problems in getting sick people well is coaxing them to eat enough. Even people who are well need a balanced diet of proteins (meat, eggs and cheese), carbohydrates (sugars and starches) and fats.

Hospitalized patients require an extra heavy diet of proteins. But the best use of these proteins cannot be made without an adequate supply of carbohydrates or fats, for proper balance.

Because of the properties of fats, including them in a sick person's diet has usually presented a problem. Lipomul, a new fat emulsion which can be taken by mouth, appears to have solved

**Chase Brass Holds Open House at Two Plants**

Manufacture of wrought copper alloys will be shown to public on September 24, 25, and 26.

The First Open House in the 23 years that Chase Brass & Copper Co., Inc. has been operating in the Cleveland area will take place on Sept. 24, 25, and 26, according to an announcement by A. T. Both, general superintendent of Cleveland operations.

According to Mr. Both, more than 20,000 visitors, including employees and their families, civic groups and the general public, are expected to take the extensive trip through the Upson Road and Babcock Road plants — the only complete brass mills operating in Ohio.

The Upson Road plant will serve as visitors' headquarters and will be the first plant visited on the tour. A visitors' parking area will be provided as well as bus transportation to and from the reception center and between the Chase plants.

Each visitor will be presented with a souvenir booklet describing the route to be taken and the operations to be seen on the plant tour. The tour will include all operations from casting thru processes required for production of copper pcandane PhicuSlhAwsl copper and copper alloy sheet, rod, and tube. Refreshments will be served to all visitors at the end of the tour.

In the interest of safety, children under 12 will not be admitted; and those between the ages of 12 and 14 should be accompanied by adults. Visiting hours will be from noon to eight p.m., Mr. Both said.

**American Slovene Club Meeting**

The first fall meeting of the American Slovene Club will be held on Monday, Sept. 15th at 8 p.m. at the Kay Cee Hall, 2010 Lake Shore Blvd. All members are urged to attend.

**Engagement Announced**

Mr. and Mrs. Joseph Stepec of 793 E. 154 St., celebrated their 30th wedding anniversary last week. Congratulations!

Kingville, Tex. — Louis Munoz was a rich man for a few moments. While digging post holes, he found a tin can filled with old-style currency which has been out of circulation since 1929. As he began counting the bills, they disintegrated into tiny pieces, none larger than a thumbnail.

Gary, Ind. — Judge Gilbert Grunberg of Gary is beginning to have a kindred feeling for baseball umpires.

After a period of tough handling in traffic cases, defendants began to put the judge in the popularity class of umpires. The judge finally had a rubber stamp made for judge change requests after 11 different judges sat in his chair in a two-day period.

When the ship "Queen Mary" recently left New York, Mrs. Mary Penko was on board on the way to meet her son, Stanley, in Paris, where he is serving Uncle S. M. Then they will go together to Yugoslavia.

Our subscriber for many years, Frank Lipoglavsek, visited our office a few days ago. He is serving Uncle S. M. Then they will go together to Yugoslavia.

Mr. John Bencic left last week on the ship "Ile de France" for a visit to Yugoslavia.

Nande Novak, who is employed at the Rosemary Home, was injured at work when he fell down from a height. He was taken to Charity Hospital. We wish him a speedy recovery!

Roanoke, Va. — After George Betzold sold a Roanoke man a liability policy by telling him his police dog might bite someone, the dog bit Betzold.

Montello, Calif. — Ten-year-old Lloyd Morgan was playing make-believe with his 5-year-old brother. "Now I'm going to hang myself," Lloyd said after climbing a tree and slipping a loop loosely around his neck. His feet slipped and he was strangled before the younger brother could summon help.

Granite, Okla. — Reformatory band officials here say there will be no more outdoor concerts. The saxophone and trombone sections stopped away.

William Foster Snyder, 31, of 973 Addison Rd., died of injuries suffered last week when he was hit by an automobile at E. 66th Pl. and St. Clair Ave. He was a laborer in the underground department of the Cleveland Electric Illuminating Co. Police did not hold the driver of the auto.

LaPorte, Ind. — At the age of 2, Roberta Van de Veer of Laporte already has shown signs of being a free spender. Riding with her mother in the family car, Roberta got into her mother's handbag and scattered \$90 out the window. The last \$5 was going out when Mom caught on. But a prolonged search along the road didn't find any pay dirt.

Mr. and Mrs. Joseph Merhart of 15804 Grovewood Ave., recently celebrated their 35th wedding anniversary. Congratulations!

John Papaz of Goller Ave., went to Huron Road Hospital to undergo an operation. Now we wish him a speedy recovery!

Mr. and Mrs. Louis Oswald sned greetings from Camp Lejeune where they have been visiting their son, Cpl. Waiter.

**Wedding Bells**

Married last Saturday in St. Andrew's Church on E. 51 St., and Superior Ave., were Frank Zupancic, son of Mr. and Mrs. Frank Zupancic of 6124 Glass Ave., and Rose Marie Hasty, daughter of the well-known Verbic family on Luther Ave.

Married in St. Paul's Church on E. 40 St., on Sept. 6th were Frank Levstik and June Jones. The groom is the son of the well-known baker in Lakewood, Frank Levstik of 11818 Madison Ave.

Miss Cirila Cesnik and Victor Novak were married Monday, Sept. 8, in St. Vitus Church.

**The Slovenes' Culture**

In the book "Tito's Imperial Communism" from R. H. Markham the author writes about the Slovenes on page 11:

"The Slovenes are one of the most advanced nationality groups or nations in the world. Their language differs considerably from Serbo-Croatian, perhaps as Portuguese from Spanish. They developed a very high degree of literacy, maintained schools in every town and village, supported an extensive circulation of good weekly periodicals, and made their little country a model for Central Europe."

They created a creditable Slovene culture, supported a state theater and opera, a university and high schools, choirs and orchestras, and had the noble tradition of building statues to poets. They kept their picturesque little cities attractive and clean, improved their strikingly beautiful, mountain-filled, lake-spangled land by the care they gave it, made its heights and depths echo with the songs of tourists, crowded many a peak with a cozy hut, and bound their ranges together with the best system of roads in southeast Europe.

They developed an extensive industry, worked out a helpful cooperative system, and organized agriculture as well as their uneven land permitted. They were well served by a vigorous daily press. The coffee houses in their cities were as reading rooms in American public libraries, and their churches were models of order. The women were neat, few men were ragged, the heaviest weight of toll was relieved by wheels. A self-respecting little people, that prior to 1918 had never been even partially free moved forward to a distinguished place among the most advanced nations.

On the Sebo-Croatian quarrel the Slovenes were rather neutral. They resented Serb hegemony, but they were unconditionally in favor of preserving Yugoslavia. They took an active part in Yugoslav politics, often serving to tip the scales between political groups in one way or another, thus acquiring great bargaining power. Their influence, for the most part, was for order and moderate democracy. The Slovenes are in many ways the most constructive element in Yugoslavia."

Now a movie star, she has been described as the biggest hit since Doris Day. Two of her movies will be released this fall, and she will soon go into production on the film "White Christmas," a technicolor musical with Bing Crosby.

Rosemary Clooney is the bouncing blond who spiraled "Come-on-a-my-house" from a freezy invitation to a hit record that sold a million copies.

Now in her early twenties, Rosemary got her start in show business a few years ago on a radio show called "Moon River" broadcast from Cincinnati. From there she joined the Tony Pastor Band as girl vocalist and then decided to do her act solo.

She made a number of records before her big "Come-on-a-my-house." Currently she has two top records, "Bootsie Me" and "Half as Much."

Now a movie star, she has been described as the biggest hit since Doris Day. Two of her movies will be released this fall, and she will soon go into production on the film "White Christmas," a technicolor musical with Bing Crosby.

Rosemary will be the top star of the Food and Home Show, and her shows will be seen by everyone who buys a general admission ticket.

For the first time this year the show will be open on Sunday.

**Jane Lausche to Open Annual Dahlia Show**

The 22nd Annual Dahlia Show will be held Monday and Tuesday, September 15th and 16th at the Higbee Auditorium.

The Show will feature the latest introduction of Dahlias from all over the country. Mrs. Jane Lausche, Ohio's First Lady, will officially open the Show at 12:30 p.m. Monday, September 15th.

One feature of the Show will be the School Garden Division, open to all school children growing Dahlias. A special gold trophy will be awarded for the best specimen bloom.

Another attraction will be the flower arrangements, featuring the versatile dahlia, by the Junior, Novice, Amateur, Advance and Professional arrangers.

On Monday evening at 7:30 p.m. Mrs. Edna Rollings will give a Flower Arranging Demonstration in the Higbee Company Lounge.

Any persons growing Dahlias may enter their blooms by bringing them to the Higbee Company shipping entrance on Prospect Ave. after 6 a.m. Sept. 15th.

The public is cordially invited to attend this showing of Autumn's most beautiful flower. Admission is free!

Mr. Leonard F. Fuerst, County Clerk, is the General Chairman of the Show.

**The Cleveland Food and Home Show**

Rosemary Clooney, the country's top singing stylist, will be at the Cleveland Food and Home Show Oct. 9-16. Announcement was made today by Harold Glenser, executive secretary of the Cleveland Rettill Grocers' Ass'n.

Twice a day — each of the 8 days of the Food Show — Rosemary will do a half-hour show from the stage of the Food Show with WERE disc jockey Bill Randall.

Rosemary Clooney is the bouncing blond who spiraled "Come-on-a-my-house" from a freezy invitation to a hit record that sold a million copies.

Now in her early twenties, Rosemary got her start in show business a few years ago on a radio show called "Moon River" broadcast from Cincinnati. From there she joined the Tony Pastor Band as girl vocalist and then decided to do her act solo.

She made a number of records before her big "Come-on-a-my-house." Currently she has two top records, "Bootsie Me" and "Half as Much."

Now a movie star, she has been described as the biggest hit since Doris Day. Two of her movies will be released this fall, and she will soon go into production on the film "White Christmas," a technicolor musical with Bing Crosby.

Rosemary will be the top star of the Food and Home Show, and her shows will be seen by everyone who buys a general admission ticket.

For the first time this year the show will be open on Sunday.

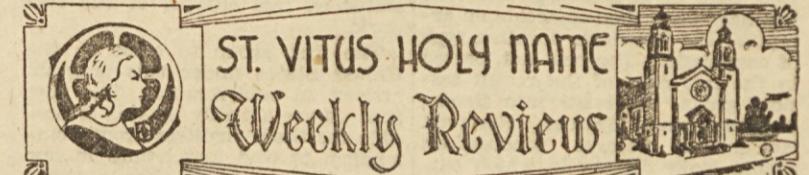
**Doctors With Civil-Service Mentalities**

Those who still believe that socialized medicine or government-dominated medicine offers a wise solution to our health problems, should carefully read a long article in the June 16th issue of The Freeman magazine by Melchior Palyi, called "How Sick Is State Medicine?" Dr. Palyi is a distinguished Hungarian-born economist who has taught at a number of leading American universities. The Freeman sent him to England to make his detailed study of socialized medicine on its home grounds.

Dr. Palyi cites fact after fact to show how socialized medicine, which is mass-produced medicine, has drastically reduced the standards of care. Doctors are enormously over-worked — it is a physical impossibility to give the proper time and attention to serious cases. On top of that, much of their time must be devoted to filling out forms and dealing with the mass of red-tape the political bosses have imposed on them. Less and less attention is given to the all-important matter of preventive medicine. Hospital standards are also in decline.

Worst of all, it seems, is what socialized medicine is doing to the individuals whose duty is to care for the nation's health. Dr. Palyi quotes a British doctor as saying, "There will be an entirely different type of man going in for medicine — our future doctors will be small-minded little men with civil-service mentalities, and their main concern will be keeping on the right side of their administrative superiors, the correct filling of forms, watching the clock, and passing the buck."

It is a sorry story that Dr. Palyi tells — and it is a very significant one for Americans. In principle and in direction the Federal compulsory health insurance scheme that is proposed for us is little different than Britain's health program. Inevitably, the fruits would be the same. The standards of medical care would go down and down — at a cruel cost to our generation and to generations yet unborn.

**Holy Name Society News****COMMUNION BREAKFAST SUNDAY**

This Sunday, Sept. 14th the St. Vitus Holy Name Seniors and Juniors will receive Communion in a body at the 9:00 Mass. All members and those desiring to join the society should meet at the school at 8:45 a.m. After Mass all are asked to congregate in the school Hall for breakfast, at which time our guest speaker will deliver a timely talk.

**RETREAT SEPT. 19-20-21**

St. Vitus Men's Retreat is scheduled for next week-end, Sept. 19-20-21 at the Diocesan Retreat House at 185th Lake Shore Blvd. All are urged to attend this retreat. For reservations call Mr. Mike Kolar, UT 1-6587 or Father Tome at the parish house.

**St. Vitus Dad's Club Bulletin****C.O.F. News & Views****TOUGH BREAK**

After a winning season, our boys went into the play-offs and lost the first game, but came back to win the next two.

Last Sunday, they lost a heart-breaker to the Carbide Tools Inc. 2 to 1 in a game that went 8 innings, 7 over regulation, as the score was tied at the end of 7 innings 1-1.

Ray Yarc went all the way allowing but 5 hits. He lost a very tough ball game, due to the fact that we had bases loaded twice and couldn't score. This defeat eliminated our boys from placing in the play-offs.

In closing the baseball season, we would like to congratulate and thank Joe Merhar, on the wonderful job he did in managing and coaching the boys.

**LADIES AUXILIARY ST. VITUS POST 1655 CWV**

To the Veterans: Speaking in the name of the auxiliary: "Thanks loads for a wonderful time at the picnic".

"What picnic?" — do you say?

Why, the one that was held by the Vets, for all carnival workers and their families at the Bras Burn Grounds on Sunday, Aug. 31. This day was selected so that everyone had an extra day to recuperate from all their aches and pains — providing they did enough at the picnic to rate them.

In entertainment they had games and races with plenty of prizes for all winners — plus a baseball game that seemed to go on all afternoon due to the intermissions taken by the "boys" to build up enough energy and strength to go on. This was done with the help of the delicious hot roast beef and ham sandwiches which were prepared by our wonderful cooks there and which were there for the asking all day long — plus enough in the line of refreshments to quench the thirst of all.

In the evening there were plenty of polkas, waltzes and fox-trots played by our own Arty Perko and his orchestra to tickle the toes of all dance fans. Judging by the many who were seen dancing, the music must have made quite a hit with them. Later, during an inter-

(Continued on Page 8)

**GEORGE ROGERS CLARK (1752-1818)**

"Give me \$6000," George Rogers Clark begged the Virginia Assembly, "and leave to raise an army and I'll conquer the Ohio Country."

The Ohio Country was then that great, little-explored territory that stretched in endless forests from the Ohio to the Mississippi.

Clark, Virginian by birth, surveyor by profession, and explorer and adventurer by choice, knew where he spoke.

At 20 he had penetrated deep into the Kentucky wilderness. A friend of Daniel Boone and Simon Kenton, Clark was always foremost among the volunteers on Indian raids.

It was 1776 when he appeared before the Assembly. A new nation had been born east of the Alleghenies. West of the mountains, England and her Indian allies held fast.

Clark knew that if the United States was to be a great country, it could not hug the Atlantic Coast. It must spread westward. His plea was granted. An army

of a few hundred men — was trained on the Ohio and in 1778 he started swiftly toward the Mississippi, 240 miles away, to conquer Ft. Gage at Kaskaskia. He surrounded the town. The British were holding a ball. Fort and town surrendered without a shot.</p

## This and That from Washington

By Congressman Frances P. Bolton

**AD TO ISRAEL** — Word from Israel indicates that the recent agreement between the Government of Israel and the United States on purchases under the Mutual Security Act will stimulate American investments in that country. The agreement, which does not involve grants, but covers purchase of arms, indicates that the United States has confidence in this new Nation as a safe place for American investments, and will afford those who invest the same protection given elsewhere.

**E. P. C.** — It is interesting to note, in the face of much clamor from both political parties on the subject of civil rights, that five of the seven states having compulsory E. P. C. necessary to accomplish it was passed under the sponsorship of Republican administration. These five states are New York, New Jersey, Connecticut, Oregon and Washington. In Massachusetts, the sixth, the legislature was Republican although the administration was not. This record is evidence that the party of Lincoln is still serving in the best tradition of his memory.

**RESERVE COMMISSIONS** — April 1, 1953 may see many reserve officers receiving their discharges, if they decline the indefinite commissions to be offered by the Army and Air Force. These two services have been authorized by the new Reserves Act, just passed by Congress, to adopt the indefinite commission plan already in use by the Navy and Marines. Reserve appointments now in effect were originally for five years or for the duration of the emergency, and six months after the end of hostilities. Such appointments are due to expire October 19th, but the President is expected to extend them to April 1st of next year.

Since no further extension beyond that date is anticipated, reservists will have until then to decide on accepting the indefinite duration type of commission. The new Act, passed in the last days of the recent session, groups reservists into Ready, Standby and Retired Reserves. Holders of reserve commissions should make certain in which category they fall in considering their decision to accept or decline indefinite commissions. Many who are eligible will fall into the Standby Reserve, which can be called up

only after Congress passes a declaration of war or emergency. Ready Reserves may be called up by the President after declaration of a National emergency.

**Mrs. Bolton** — States has confidence in this new Nation as a safe place for American investments, and will afford those who invest the same protection given elsewhere.

**FROM BEHIND THE IRON CURTAIN** — Under the Mutual Security Program passed by Congress for this present fiscal year \$4,300,000 was made available for an additional Refugee Program. The object is to resettle the approximately 20,000 people now in Western Europe who have fled iron curtain countries and are still homeless. Many of these human beings have been unable to re-establish themselves without outside aid. Most of them are living in camps for displaced persons or in other makeshift groupings, where they are subject to all sorts of pressures, and where they have no chance for employment or to carry on their professions and otherwise regain their status as real citizens of the free world.

The first group to come to the United States under this program arrived in mid-August. The fact that we are actually making it possible for these fugitives from Communism to find new homes in our country means more than a thousand words in the world-wide battle of ideologies.

Actions are still more eloquent than words.

**RESERVE COMMISSIONS** — April 1, 1953 may see many reserve officers receiving their discharges, if they decline the indefinite commissions to be offered by the Army and Air Force. These two services have been authorized by the new Reserves Act, just passed by Congress, to adopt the indefinite commission plan already in use by the Navy and Marines. Reserve appointments now in effect were originally for five years or for the duration of the emergency, and six months after the end of hostilities. Such appointments are due to expire October 19th, but the President is expected to extend them to April 1st of next year.

Since no further extension beyond that date is anticipated, reservists will have until then to decide on accepting the indefinite duration type of commission. The new Act, passed in the last days of the recent session, groups reservists into Ready, Standby and Retired Reserves. Holders of reserve commissions should make certain in which category they fall in considering their decision to accept or decline indefinite commissions. Many who are eligible will fall into the Standby Reserve, which can be called up

only after Congress passes a declaration of war or emergency. Ready Reserves may be called up by the President after declaration of a National emergency.

**Mrs. Bolton** — States has confidence in this new Nation as a safe place for American investments, and will afford those who invest the same protection given elsewhere.

**FROM BEHIND THE IRON CURTAIN** — Under the Mutual Security Program passed by Congress for this present fiscal year \$4,300,000 was made available for an additional Refugee Program. The object is to resettle the approximately 20,000 people now in Western Europe who have fled iron curtain countries and are still homeless. Many of these human beings have been unable to re-establish themselves without outside aid. Most of them are living in camps for displaced persons or in other makeshift groupings, where they are subject to all sorts of pressures, and where they have no chance for employment or to carry on their professions and otherwise regain their status as real citizens of the free world.

The first group to come to the United States under this program arrived in mid-August. The fact that we are actually making it possible for these fugitives from Communism to find new homes in our country means more than a thousand words in the world-wide battle of ideologies.

Actions are still more eloquent than words.

## ST. VITUS

(Continued from Page 7)

mission at the dance everyone gathered around the bandstand hoping to be one of the lucky ones in the drawing of the door gifts which consisted of stuffed dolls, towel sets, piggy banks, blankets and other knick-knacks. Almost everyone present went home with one thing or another.

All to soon the day came to an end and tired but very happy, the picnickers left for home — and I'm sure that anyone who might have gone home that day without having a good time could blame only themselves for it, because there certainly was enough variety in entertainment provided to take care of both young and old.

### A REMINDER TO ALL AUXILIARY MEMBERS

The annual ELECTION OF OFFICERS will take place at our regular monthly meeting which will be held on WED., SEPT. 17, at 8 p.m., in the Post club room (Room 17). We urge all members to attend this important meeting. Plans for our coming Bake Sale, Parmaide Party, and Installation of new officers will also be discussed.

AUX. HISTORIAN

### St. Vitus Men's Bowling League

The League opened with only 10 teams making an appearance. We hope that by now the full 12-team league will be in full swing. Some of the teams were short-manned so there are still a few openings for individuals. Come to our next session next Thursday evening. Results of opening night: Cimperman Market took all four points from the new Mezic Insurance team. The Golden Gophers (new-backer) took three points from the reorganized Brodnick Bros.

Clover Dairy took three points from the Catholic War Vets. The Chas. and Olga Slapnik Florists took three points from the Carlton Club. The Norwood Appliance team with a few new faces took all four points from the Norwood Men's Shop. Highest team series was rolled by the new Mezic Insurance 2562. High team game 871, went to the Chas. and Olga Slapnik team. Best individual effort was by P. Delic 554 and high single honors went to Lou Novak 225.

Cimperman Mkt. 800 802 858 2160  
Mezic Insurance 835 862 865 2562

Golden Gophers 813 774 774 2331  
Brodnick Bros. 749 784 769 2302

Clover Dairy 709 796 842 2347  
Cath. War Vets 720 787 774 2281

C. - O. Slapnik 871 837 846 2554  
Carlton Club 779 869 814 2462

Nor. Appliance 790 845 833 2468  
Nor. Men's Shop 748 802 755 2305

Team Standings

|                    | W | L | Pts |
|--------------------|---|---|-----|
| Norwood Appliance  | 3 | 0 | 4   |
| Mezic Insurance    | 3 | 0 | 4   |
| Clover Dairy       | 2 | 1 | 3   |
| Golden Gophers     | 2 | 1 | 3   |
| C. and O. Slapnik  | 2 | 1 | 3   |
| Carlton Club       | 1 | 2 | 1   |
| Catholic War Vets  | 1 | 2 | 1   |
| Brodnick Bros.     | 1 | 2 | 1   |
| Norwood Men's Shop | 0 | 3 | 0   |
| Cimperman Mkt.     | 0 | 3 | 0   |

### Death Notices

Fabian, Andrew — Husband of Frances (nee Baskovic), father of Victor, George, Helen Chesnik. Residence at 1062 E. 67 St.

Jakos, Mary (nee Rozman) — Mother of Mary Tanko, Louise Baran, Amalia Trebits.

Kushlan, Anton — Husband of Katherine (nee Tercic), father of Anthony R. Justine Brodnick, Bernardine Colagross, Charles, Louis, brother of Leopold, Mary Skerjanc. Residence at 816 Alhambra Ave.

Sabljak, John — Residence at 3465 East Boulevard.

Satkovich, Matt — Husband of Carrie (nee Andolsek), father of Carrie Vaccariello, Lillian Prohin, Shirley. Residence at 954 Royal Rd.

Stella, Joseph C. — Husband of Jennie (nee Buda), father of Carmela Cerjak. Residence at 14015 Thames Ave.

Telatko, Frank — Husband of Pauline (nee Cigoi), father of Frank, Carol Jean, brother of Joseph, Charles, Frances Perko, Sophie Kastelic, Mary Hudala, Emma Breneisar. Residence at 3562 E. 81 St.

Von Quiram, Andrew — Husband of Victoria (nee Ropos), brother of Hedwig, William. Residence at 19814 Shawnee Ave.

Lipoglavsek, Mary (nee Marinic) — Wife of John, mother of John, William, Joseph, Anna Coco, Mary Simko. Residence at 7824 Burke Ave.

### Toothsome Tips

In talking to a healthy-looking octogenarian the other day, we learned the secret of tooth care: "I find," he declared, "that there is absolutely no limit to the durability of the teeth if they are properly cared for. I never drink hot drinks, always brush my teeth promptly after each meal, avoid all acids whatsoever, and although I am 85 years old, my teeth are as good now as they ever were."

"That's the secret," he concluded "except of course. I put them in a glass of soft water every night."

Power Station

New York. — First electric power station was believed built by Thomas Edison in 1882.

## The Development of the Slovenian as a Separate Slavic Language

The present Slovenian literary language developed during a thirteen hundred year period since the Slavs settled the territory of the Eastern Alps. According to the theory of the German linguist Johannes Schmid each language changes in waves similar to the movement of water when a stone is thrown into it. In the middle is the center of the linguistic innovation which is spreading as far as the people communicate. Each language changes with new generations, it changes with children who do not care to pronounce words like their parents do, it changes when a nation comes in contact with other nations. According to the linguistic research all languages changed the most during periods of migrations, wars, revolutions, etc., when the parents have not been able to take the same care of the children as in a normal time.

Some dialects existed already in the old homeland before the Slavic settlement. The Church-Slavic from the 9th century, however, is still an excellent representative of the Common Slavic, although it has already some South-Slavic dialectical forms.

The language of the Slovenians remained a few centuries after the settlement a common language that started to change with new generations. Slavic philologists tried to find out the relationship between the early Slovenian with the Western Slavic group (Czech, Slovak).

Some interesting words and forms still spoken among the Slovenians in Carinthia and among the Venetian Slovenians who settled their territory from Carinthia recall the Western Slavic languages. They have been explained by prof. Ramovš of the University of Ljubljana as a different development from the Old Slavic rather than a close connection with the Western Slavs.

The early Slovenian has been influenced by geographical and historical factors. The Roman roads and the pre-Slavic settlements gave the Slavs the direction for their own settlements. Between the settlements there have been mountains or forests which prevented relations between different centers of the settlement developing their own dialectical centers.

The first proof of the separate development of the Slavic in the Eastern Alps is the handwriting known as Monuments of Frising (Slovenian: Brzinski or Frizinski spomeniki) found by the Slovenian philologist Jernej Kopitar in 1807 in the library of the monastery of St. Corbinian in Freising near Munich in Germany. The monuments originated a few years before the year 1000. They are the first known handwriting of the Slovenian language. The Monuments of Frising have three parts: a prayer at general confession which existed in the medieval Church, a sermon of the original sin, and a newer prayer at the confession. Prof. Franc Grivec of the University of Ljubljana proved in 1942 that the sermon of the original sin is connected with the Church-Slavic literature being a version of St. Method's beloved sermon.

Officially known as the Addison Road Branch YMCA, the new quarters are a result of much research, study and investigation.

Two prominent Norwood area business men, Anton Grdina, banker,

and John F. Kovacic, merchant,

of 6217 St. Clair Ave. were instrumental in the planning which brought the branch to its present location.

A five-point program to meet the needs of Norwood is being set up by the new Y:

(1) Group work for school-age children in the building and in "outposts" in cooperation with churches and schools.

(2) Physical education, including regular gym periods, swimming, basketball and softball leagues.

(3) Women and girls programs

Cedad (Italian: Cividale) in Venetian Slovenia. The gospel was a Latin handwriting from the 6th century, but pilgrims in the 9th century wrote their names on its margin. Many Slovenian names had been registered also in the Fraternity Book of St. Peter's monastery in Salzburg in Austria during the period 784-907, and in the Fraternity Book of Sekava (German: Seckau) in the second half of the 12th century. The latter mentions Slovenian members of the miners' fraternity in Ljubno (German: Leoben) in the present Austrian province Styria.

(4) Camping, using the YMCA's three major camps: River Road near Gates Mills, Centerville Mills near Chagrin Falls, and North Woods on Lake Temagami in Canada.

(5) Special interest groups for handicraft, ceramics, model airplane building, trips and tours, fathers and sons groups, and a Mothers and Sons group.

The new building itself, a three-story, red brick with white stone porticos, will have a gymnasium, club, locker, handicraft and exercise rooms.

In addition, a large, modern swimming pool has been cast, but has not as yet been ready for use. This will be done, according to Walter E. Baker, chairman of the board of managers, as soon as the cost can be met.

Due to the outpost programs carried on by the YMCA in the Calvary Presbyterian Church while its own building was under construction, the Addison Road YMCA has a nucleus of 827 members. The branch has been operating in a limited way the past month also. Long range plans call for an anticipated membership of 1200 boys in building and outpost programs, according to John O'Melia, executive secretary of the facility.

The staff, besides O'Melia, includes: Chandler W. Berliner, Youth Work Secretary; Harry R. Dotson, Physical Director, and Miss Sarah Bailey, Office Secretary.

Dedication ceremonies for the new building will begin at 4 p.m. Sunday and will feature an address by Paul V. Barrett entitled "Watching the Sons Rise." Barrett is a retired personnel director of Standard Oil, now a career counselor at Wooster College. There will be remarks by F. H. Chapin, president of National Acme, of Cleveland, and Mrs. George M. Roudebush, president of the Cleveland YWCA.

Louis D. Cull, president of the Cleveland YMCA and Alfred E. Gibson, chairman of the YMCA Property Committee, will present the keys for the new branch to O'Melia, chairman Baker will preside during the program.

Highlight of the get-acquainted Open House week to follow the dedication will be the Community

Painting - Motor Service  
Ignition - Brake Service  
1078-80 East 64th Street  
Tel. HE 1-9231 - HE 1-4947

...TO THIS... It's hard to tell whether the hair-cutting (above) is glum about losing the hair, or glum about having to wait four and a half years for this event. Anyway, in like a glum girl and out like a he-man is the story of Charles Erdman's first haircut.

...TO THIS—With alert eyes and a cool smile on his human face, "Cowboy" Charlie pokes his six-guns over the mesquite on Quincy Street in Chicago. The son of Mrs. Justine L. Erdman, he won't get any undue criticism when he meets his new school pals later on.

## AT THE TOUCH OF YOUR THERMOSTAT...

AT THE TOUCH OF YOUR THERMOSTAT...

It's Spring all winter long!

bryant Modernaire  
FOR WINTER AIR CONDITIONING

LET THE PUP BE FURNACE MAN!

FOR PROMPT SERVICE CALL

**JOE AHLIN SHEET METAL & FURNACE**

ROOFING - GUTTERS - SPOUTING

Phone GL 1-7630

Make your payments with your gas bill

613 East 99th St.  
36 MONTHS TO PAY

Polka Dance at 8 p.m. on Wed., Sept. 17. Music will be by Rudy Sindell in a polka program presented by the Musicians' Union of Cleveland. Other events have been scheduled also for the five days.

The building will be open for activities from 9 a.m. to 10 p.m. weekdays and Saturdays.

### Births

A baby girl was born to Mr. and Mrs. Anthony C. Tomsic of 829 E. 155 St. This is their first child and she weighed 9 lbs. 9 oz. at birth.

A second daughter was born to Mr. and Mrs. Frank A. Koncilia of 14927 Aspinwall Ave. She was named Mary Jean. The first one is Jacqueline.

The new building itself, a three-story, red brick with white stone porticos